XI. évfolyam. Budapest. **34. szám.** Szombat, 1877. február 10.

Előfizetési dij:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . 20.—
Félévre . . . . 10.—
Negyedévre . . . . 5.
Egy hóra 1 80

Egy szám 7 krajczár.

Hirdetési dij: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.

Kiadó-hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

A válság.

Első eset, hogy a miniszterium lemondása nem vált be idegrázó eseménynek. Annyiszor volt részünk az efféle ujságban, hogy a közönség megszokta. És ha eddig nem szokta volna is meg: a Tisza-kabinet szinpadias ájuldozásai és lemondási mesterfogásai kimeritették a hatás iránt fogékony kedélyek gyöngeségét. Most már a kiváncsiság tisztán a bonyodalom kifejlődését kiséri figyelemmel, a nélkül, hogy megrémülne, s a nélkül, hogy tulságosan fölizgulna.

Kétséget sem szenved, hogy a miniszterium lemondásának mind külső, mind belső értékéből sokat levon a közvélemény e hidegsége. Az sem szenved kétséget, hogy a Tisza jelleme iránt általános bizalmatlanságon kivül, az ország sanyaruságai, az uralkodó rendszer lejártsága, a bécsi körök szükkeblüsége felett támadt ellenséges hangulat, a gyökeresebb politika szemmellátható térfoglalása nagyban közreműködtek, hogy se ne féljünk a válságtól, se ne tulajdonitsunk neki fontosságot.

Nem érzelem, higgadt számvetés dolga ez. Az ország annyi krisisen, oly tömérdek bajon ment keresztül az utóbbi időkben, hogy kezd kalkulálni veszthet-e oly válság által, mely már válsággá fuvása előtt mindennét elvette, legigazabb érdekeit feladta? S ha már nem veszthet a válság által: nyerhetne-e efféle kiegyezés által, minő a májusi stipulatiók alkalmából és a májusi stipulatiók feladásával fenyegette? Nem tanácsosabb és jobb-e bármily kormányváltozással szembe nézni a történtek után? Jöhet-e rosszabb, mint a mely előirva és egy nevetséges kis pont kivételével elfogadva lőn?

A nemzetnek önálló bank és önálló gazdaság kell. Ha ez életföltételeket nem adják meg neki, mindegy akár Kálmán akár Pál hajtják végre az osztrák bank egyedurságát és kiaknázó politikáját Magyarországon. Ámde a mindegy még nem teszi azt, hogy csakugyan akad Kálmánon kivül Péter vagy Pál, ki a két évi alkudozások által gyökeresen megrontott helyzetet ugy a mint fenakadt, elfogadná.

A többség kebelében nincs oly ember, ki a többség megtartásának kilátásával, magáévá tehetné a vám- és bankalku azon alakját, melyet Tisza elfogadott. A többséget különben is csak személyes tekintetek voltak képesek összetartani a teljes szétmálás ellen. De még e személyes tekintetek és a fusió kapcsa sem voltak elég erősek megakadályozni, hogy egy töredék a májusi megállapodásokkal túllépettnek ne tekintse a határt, melyen át lelkiismerete és kötelessége szerint nem követheté miniszterét.

A dissidensek, vagy ünnepélyes keresztnevökön „független szabadelvüek" között sincs tehát ember, ki a Tisza által elfogadott alkuprogrammot magáévá tenné; s igy természetszerüleg még kevésbé lehet szó, hogy az elvhüség, szilárd programm, jellemes hazafiság pártjában, a függetlenségi pártban akadjanak, a kik a nemzet önrendelkezési jogát és összes érdekeit megtámadó egyezkedések májusi vagy nem májusi kiadásait magukévá tegyék.

Egyetlen egy töredék van, mely nem annyira ismeretlen programmjánál, mint inkább hagyományos szellemü mozgásainál fogva azzal gyanusittatik, hogy kész azon kis formális pontra is liczitálni, melyen Tisza fenakadt. Parlamentaris szempontból ez vezethette rá Tiszát, hogy Sennyeyt jelölje ki utódjául. Gondolta, hogy a parlamentben a conservativ fractió emberein kivül nem akad párt, mely a Tisza-programmot ama akadékos ponttal vagy anélkül keresztülvinni hajlandónak mutatkozzék. Kérdés azonban e gondolat és ajánlat daczára is, vajjon nem rontotta-e el Tisza annyira a helyzetet, hogy az engedmények mostani mérvét Sennyey sem teheti magáévá? Mi alig hisszük, hogy Sennyey Pál báró erre vállalkozzék. Nem hiszszük pedig azon egyszerü oknál fogva, mert azon programm keresztülvitelére parlamenti többség kell, még pedig oly többség, mely a nemzet bizalmát birja, intentióit és érdekeit hiven képviseli. Ilyen többség pedig még a jelenlegi házban sem akad, azonkivül pedig semmiféle becsületes választás által össze nem hozható. Erőszakos választásokra pedig képtelennek tartjuk Sennyeyt, de az ország mai ingerültsége mellett efféle választások nem is volnának tanácsosak.

Ám tegyük fel a Sennyey-combinatió kedvéért, hogy szerezhet ily többséget az egyezkedés legutolsó stádiumának, már akár mily uton jutna hozzá a többséghez: vajjon hihetné-e Sennyey ur, hogy a nemzet érdekeinek e nyilt eljátszását az ő neve kedvéért el fogja türni a nemzet. A nemzetnek meg van a maga programmja, ezen semmiféle név, semmiféle személy nem változtathat. A ki e programm ellen tesz, vagyis a világos és határozott nemzeti törekvések paralysálása végett a gőzszelepre ül, az ép ugy össze fog égni, elröpittetni és megsemmisittetni, mint az eddigi miniszterek.

Okulhattak eléggé a próbálkozásokon és példákon, hogy többé semmiféle illusiót ne csináljanak maguknak sem X, sem Y. mi sors vár rájuk rövid időn át, ha a nemzet jogainak és érdekeinek ignorálásával elvi uralom helyett személyváltozásokkal boszantják az országot, mely positiv eredményeket követel. Kielégitheti-e, megnyugtathatja-e Sennyey báró nem az utolsó alkuval, de még az annál nem sokkal jobb májusi stipulatiókkal az országot? Nem, mert az lehetetlen és lehetetlenre nemcsak Sennyey, de az isten sem képes.

Távol legyen azonban tőlünk egy uj személyváltozás esetén Sennyey ur kabinetelnöksége ellen protestálni. Nem bánjuk mi, az eddigi rendszer mellett akárki vállalkozik meddő kisérletekre. Sőt ha már egyátalán arról van szó, hogy a rendszert fentartsák, óhajtanunk kell, hogy az utolsó embert behelyezzék a „taposó malom fabrikába." Hadd ismerkedjék meg a nemzet a legeslegutolsó személypróba által, mennyire hiábavaló dolog a nemzeti törekvések és országos érdekek természetes sziklavárát fejjel döngetni. Hadd járná le magát ez a legeslegutolsó realis programm nélkül zakatoló garat is, mert ekkor aztán föltétlenül a mi programmunk érvényesülése kezdődik. A nemzetnek nem lesz egyetlen számbavehető részecskéje sem, mely be ne fogná látni, hogy nincs helyzet és nincs ember, a mely és a ki tultehetné magát az önállóság történelmileg jogos, anyagilag természetes követelményein.

Mindezzel nem állitjuk azt, hogy Sennyey vállalkozik a Tisza-féle helyzet elfogadására. S ha nem vállalkozik akkor Tisza Kálmán marad a korona előtt az egyetlen ember, ki a legkevesebbel beéri, ő lesz és marad akkor a helyzet ura fent; megkapja a concessiót ama vitatott pontocskára nézve; lejő és megmutatja, mily nagy vivmányt sikerült kicsikarnia — tacticából. Az aranyáért, ételéért, vagyonáért cserében szerzett négy szál bankdirectorsági puffadt üvegkaláris csillogásában kell majd betelni a nemzet lelkének akár csak a vad kalmukok faját utánoztatnák velünk, ha ugyan lesz — bátorságuk. V—y.

Látogatás Klapkánál.

Konstantinápoly, január 30.

Itt időzésem alatt többször találkoztam már a tábornokkal, de csak ma volt először alkalmam beszélni oly tárgyról, melynek (Klapka szájából hallva) némi fontosságot nem ok nélkül tulajdonithatok. Tudtam azt, hogy az egykor vitéz forradalmi tábornok a mellett, hogy strategikus, jól ismeri az európai hadseregek állását nemcsak papiroson, de realiter is, tudtam azt, hogy a török-szerb háboruban a hadi terveket ő készitette, tudtam azt, hogy Klapka oly viszonyban van itt nemcsak a főurakkal, de magával a szultánnal is, miszerint a török hadsereg állásáról autenticusabban nálánál tán senki nem nyilatkozhatik. E mellett Klapkától mint politicustól is remélhettem számba vehető nyilatkozatokat, annál is inkább, mert a bünős Andrássy-politika ellensulyozására senki nem tett annyit, mint az ősz tábornok.

Eddigi találkozásainkból meggyőződtem arról, hogy a tábornok nemcsak helyesli az itteni deputatió missióját, de rokonszenvez is avval, s mert annak fontosságot is tulajdonit, nemcsak utasitásaival s tanácsaival látott el, de bizalommal is volt irántunk, hogy midőn tudtára adtam, mely ügyben teszem privát látogatásomat, daczára annak, hogy folyton ostromoltatik látogatóktól, a legnagyobb készséggel elfogadott, sőt egy jó félórát szentelt a beszélgetésre.

A mi magát a tábornokot illeti, megjegyezhetem, hogy a „Hotel Pest"-ben, a lehető legegyszerübb életet éli, s minden idejét munkával tölti. Folyvást jól néz ki, de Pestről távozta óta szembetünőleg kezd kopaszodni.

Az már nem ujság, hogy a lehető legnagyobb turcophil. Midőn a Törökország s Magyarország közti viszonyokról szólt, első kelléknek tartá, hogy a két állam directe legyen vasutakkal összekötve, mert csak ugy remélhető, hogy teljesithetik együttesen azon kötelességeket, melyekre keleten hivatva vannak.

Törökország nem holt ember, — mondá ő, hanem a jövő népe. E nemzetnek lelke nincs még megszoritva, s igy jövője biztositva van, s az alkotmánynak kedvező hatását rövid idő alatt ismerni is fogja. A civilisatió iránt van a népnek hajlama, de még egy bizonyos fokig elér, szüksége van európai segitségekre, európai müveltségekre. Eddig az angolok s főleg a francziák furakodtak itt be, most a magyaroknak kell megragadni az alkalmat, annál is inkább, mert a magyaron kivül a törökök előtt minden nép hitelvesztett. Azért azon barátságos viszonyt, melynek alapját a magyar ifjusági mozgalmak vetették el, tovább kell fejleszteni, szorosabbá kell tenni. Erre nézve legtöbb kötelessége van az ifjuságnak, mely mint a jövő mestere biztositékot nyujt arra, hogy a jó viszony nem egyhamar lesz felbontható.

Az Andrássy-féle politika ennek épen ellenkezőjére törekszik, hogy az ember nem tudja, mit tartson ama diplomatáról, ki magyar léte daczára oly vakon és gyáván szolgálja az osztrákok traditionalis politikát. Gorcsakoffnak a bolgár kérdésnél sikerült már Andrássyt ugy félrevezetni, hogy ennek semmi kifogása nem volt az ellen, miszerint egy keleti s egy nyugoti Bulgariát állitsanak fel, mint vaiallus államokat, s igy Oroszországot ama helyzetbe hozhassák, hogy bármely pillanatban lerándultasson Konstantinápolyba. És miért? csak azért, hogy a szinházi zsebkendő-tolvaj mintájára minden áldozat nélkül, anélkül, hogy más is észrevenné, egy darab rongyra szert tehessenek. Ily politikát a világsajtóban nevetségessé tenni nem volt nehéz feladat.

A tábornok ezután tudakozódott a magyarországi viszonyokról s a magyar kormány keleti politikájáról, melyet annyira obscursusnak tart.

Elmondtam, hogy nálunk a magyarság nemcsak turcophil érzelmü, de elszegényedettsége daczára is a háborut sürgeti Oroszország ellen. Ha egy erélyes, a nép souverenitást csak némileg is tekintetbe vevő kormányunk volna, az osztrák-magyar politika aligha vallott volna oly gyalázatos kudarczot Konstantinápolyban. De T i s z a K á l m á n a gyávaság példányképe, s udvaroncz politikáját elrejteni igyekszik a k ö z v é l e m é n y előtt. Ő bécsi parancsszóra tánczol, s ezért nem üz a magyar kormány magyar érdekpolitikát. Ennek lett következménye, hogy Tisza magát erkölcsileg is tönkre tette. Ez csak izgatottabbá tette a hangulatot, s ha az esetleges török-orosz hadjárat esetén Ausztria-Magyarország Törökország iránt még jóakaratu semlegességet sem alkalmazna, félni lehet, hogy a nemzet megérti kötelességét, s oly események következhetnének be, melyek következményeikben kiszámithatlanok.

A tábornok megérté, mit mondani akartam, s fejet bólintott rá, s igazolva találta programmját, melynek első passusa önálló magyar hadsereg, s melylyel ha most birnánk, nem kellene ily következményektől tartani.

Később áttérünk a hadsereg állására.

Én — ugymond a tábornok, — nem féltem Törökországot egy hadjárat esetén. Neki van katonája, s erős hajóhada. Az alkotmány kihirdetése után hadseregét emelheti, mely most is több 500.000-nél s oly helyzetben van, hogy hat hét alatt 300.000 embert öszpontosithat a Duna mentében. Katonái kitünők, s lelkesek. A bosniai s herczegovinai lázadás számba sem vehető. Szerbia és Montenegro nem fognak ujra háboruba keveredni, s az előbbi a status quo ante bellum alapján szivesen köt békét, mig Montenegró megkapja Suttorinát, s aztán elhallgat. Igaz, hogy most avval fenyegetőzik, miszerint Medunt tovább nem engedi élelmezni, de mindez csak demonstratió. Törökország még Ázsiából is óriási segélyre számithat, mely Kaukazus felül Oroszországot a legkomolyabban fenyegetheti. S a mi fő: Törökország egész hadseregét háboruba viheti, a nélkül, hogy itthon valamitől is kellene tartania.

Ellenben Oroszországnak papiron felállitott óriási hadserege realiter nem több 800,000-nél, mely egészen szétforgácsolandó. Benn, a communisticus mozgalmak miatt óriási helyőrséget kell hátrahagynia; Lengyelország egész hadjárat alatt a legkomolyabban őrizendő; a tengerpartot rettegésben tartja az erős török flotta, s az óriási birodalom ugy igénybe veszi hadseregét, hogy a törökök elleni operatiora alig marad 250,000 ember, s ha a Dunát átlépné az orosz hadsereg, nem hozhatna át többet 150,000 katonánál, melylyel a Balkánon Törökország nevetve bánná el. Ily viszonyok közt nagyon valószinü, hogy Oroszország nem kezd háborut a maga szakállára, s beéri az erkölcsi vereséggel.

Kérdeztem, vajjon hadjárat esetén Törökország számit-e a lengyel s kaukazusi felkelésre?

Törökország bizik a lengyel felkelésben, de számitásába nem veszi fel, ellenben a kaukazusi népek felkelése bevégzett ténynek tekinthető.

Klapka beszélt még a háboru különféle eshetőségeiről, melyekből mint strategicus sehogy sem tudta kimagyarázni Törökország tönkretételét. Végül ismételve áttértünk Ausztria-Magyarország keleti politikájára, melyről a legnagyobb megvetéssel nyilatkozott! Elmondá egy tekintélyes osztrák külügyi hivatalnoknak egykori megjegyzéseit, mely szerint egészen máskép lehetne fellépni Törökország mellett, ha ez legalább 40,000 embert birna Szerbia ellen feállitani, s eme bölcs tisztviselő fejébe sehogysem birta beverni, hogy Törökország százezreket is állithat ki a küzdtérre.

Klapkának egész előadása bizonyos lelkesültséget árult el, s határtalan rokonszenvet a török nemzet iránt, s midőn távoztam, oly képet láttam az ősz katonában, a minő csak egy 48-iki tábornok lehet. L u k á t s G y u l a.

Bécs, febr. 9.

Az itteni politikai körökben nagyon komikus szinben tünik fel Tisza eljárása. Ha lemondott az önálló nemzeti bankról, ha odahagya a májusi megállapodásokat, ha elfogadta az osztrák nemzeti bank által legutóbb előterjesztett javaslat m i n d e n l é n y e g e s pontját, mikép köthette tárczáját egy oly pont — el vagy el nem fogadásához, mely különös fontossággal egyátalán n e m b i r. Mert miben áll a dolog? Abban, hogy az alakitandó közös bank konsortiumnál ö t magyar ember kapjon-e hivatalt vagy h a t? Az osztrákok csak öt magyart akarnak részeltetni a jó zsiros hivatalban, Tisza Kálmán pedig azt akarja, hogy hatnak jusson belőle. No már kérem, ha Tisza minden egyéb föltételt elfogadott, csak e z é r t beadni a lemondást, ugyan nevetséges dolog. Lehet, az egész lemondás csak „t a k t i k a," hogy az országot megrontó kiegyezkedés s z e b b s z i n b e n tüntettessék elé a mamelukok előtt. De mégis megjárhatja Tisza, ha lemondása véletlenül elfogadtatik.

A keleti kérdés.

Sajátságos, de nyilvánvaló tény, hogy a keleti kérdés sulypontja Midhát pasa bukása óta Konstantinápolyból a Nyugatra helyezkedett át, s most az angol parlament megnyiltával, legalább egy időre Londonban van.

Az angol politika, mint tapasztaltuk, egyik legfontosabb tényezőként szerepel a keleti kérdésben, párhuzamban az orosz politikával, melylyel a Keleten való fölényért verseng; s ennélfogva, most midőn az angol parlament mindkét házában a keleti kérdés képezi a beszéd tárgyát, nem csak érdekesek, hanem kiváló fontosságuak is azon nyilatkozatok, melyeket az angol kormány tagjai tesznek.

E nyilatkozatokról eddigelé csak távirati jelentéseink vannak, s adandó alkalommal még tüzetesebben is fogjuk azokat ismertetni, de e kevésből is kitünik, hogy az angol kormány nem tért el a keleti kérdésben eddig követett irányától, s bár a kormány nyilatkozatai szembetünőleg törekednek mindent kerülni, ami a hatalmak látszólagos egyetértését zavarhatná, mindamellett, nem leplezik teljesen azon eltérést, mely a keleti kérdés megoldása tárgyában az orosz és az angol fölfogás közt létezik.

A távirati tudósitás az angol parlament mindkét házának tegnapi üléséről ekkép hangzik:

A felsőházban a feliratí vita alkalmával Derby lord ezeket mondá: A brit politika változatlan maradt, s csak annyiban módosult, a mennyiben a helyzet változott. Az értekezlet nem szenvedett fiascot, minthogy az a háboru kitörését akadályozta meg. Derby fenntartással szól a béke zavartalanságának lehetőségéről. A czár most azt mondhatja, hogy ő egyedül nem köteles a hat hatalom határozatait valósitani. Derby elismeri a keresztények javára való beavatkozás erkölcsi kötelességét, de tagadja, hogy e kötelességet a párisi szerződés róná a hatalmakra.

Beaconsfield azt mondja, hogy a keleti kérdés nem egyedül a keresztények sorsa javitásának kérdése, hanem a porta lételenek kérdése is; e kérdéssel mint államférfiaknak kell bánnunk. Salisbury hangsulyozza a keresztények iránti rokonszenveket, de tiltakozik azon eszme ellen, hogy Anglia kényszert gyakoroljon; az ottoman birodalom bukása anarchiát idézne elő.

Az alsóházban az ellenzék vezére Harington tiltakozott azon politika ellen, melyet Oroszország (?) Törökországban követ, s azt óhajtja, hogy a törökök magok hozzák rendbe ügyeiket. (A távirat e pontja hiányosan érkezett meg.) Northcote tagadja, hogy Anglia háborut akar viselni Törökország javára, hangsulyozza a hatalmaknak az értekezlet által előidézett egyetértését a jövőre nézve, s kiemeli, hogy a kormány magatartása két alapelvre állapittatott. — A kormány nem hajlandó kényszert gyakorolni, hanem közös cselekvést kiván; Oroszország és Ausztria különválása gyanus lenne. Northcote azt mondja, hogy nincs bizodalma a garantia nélküli török alkotmány iránt, de azt hiszi, hogy minden érdek a béke fentartását igényli. Azután a felirat elfogadtatott.

Ugyanezen ülésen a kormány előterjesztette a keleti kérdésre vonatkozó okmányokat is. Ez okmányokból, szinte távirati jelentés szerint a következők tünnek ki:

Az utasitásokban, melyeket Derby lord Salisburynak az előértekezletre adott, Derby constatálja, hogy a porta képtelen az igért reformokat valósitani, a hatalmaknak szükségképen biztositékokat kell birniok végrehajtásuk iránt. Anglia azonban ellenzi a hatalmak általi katonai occupatiót. Salisbury jelenti, hogy a német császár megjegyezte neki, hogy a czár politikáját a körülmények és hitrokonainak elnyomása szabják elő.

Az osztrák császár biztositotta Salisburyt, hogy Ausztria és Anglia érdekei a keleti kérdés akkori phasisiában azonosak voltak. Melegari constatálta, hogy Olaszország háboru esetén semleges marad, de ellenzi a török tartományoknak idegen csapatok általi katonai megszállását.

Lord Loftus azt jelenti, hogy a czár még nem ismerte Disraelinek a Guildhallban tartott beszédét, midőn a moszkvai beszédet mondotta. Elliot azt jelenti Derbynek, hogy Anglia befolyása a portára, Gladstone izgatása által csökkentetett. Salisbury egy jelentéséből kitünik, hogy Salisbury rendelte el az angol hajóhadnak a Besika-öbölből Athénbe való távozását, annak constatálására, hogy Törökország nem számithat Anglia segélyére. A nagytanács egybeülte után a szultán hajlandó volt a nagyhatalmak javaslatainak elfogadására; de Midhat pasa, ki az ellentállást pártolta, a nagy tanácsnak oly alakban terjeszté elő a hatalmak javaslatait, hogy azok visszautasitása bizonyos volt. Derby, kit Mussurus pasa értesitett a visszautasitásról, Törökországnak azon tanácsot adta, hogy Szerbiával és Montenegróval békét kössön. Salisbury a török alkotmányról azt jegyzi meg, hogy semmit sem ád reá. A számüzetés joga megmarad a szultánnak, s mindenki, ki számüzve volt, elveszti a képességet, hogy senátorrá vagy képviselővé választassék. — Derby Salisburynak, mielőtt ez Konstantinápolyból elutazott, azt adta tudtára, hogy a királynő a legteljesben egyetért Salisbury minden tettével.

E részletek még ily rövid kivonatban is fölötte érdekesek lévén, iparkodni fogunk az illető okmányokat alkalmilag bővebben is ismertetni.

Ami az angol közvéleményt illeti, még nem tudjuk minő fogadtatásban részesitette e nyilatkozatokat, de azt hiszszük, hogy ha mindenben nem helyesli is az angol kormány lépéseit, átalában helyesli ezeket s távol van attól, hogy Gladstone orosz-párti törekvéseit engedje diadalra jutni.

Hir szerint a kormány 50 szótöbbséggel rendelkezik.

*

Midhat pasa bukásával még folyvást élénken foglalkozik a európai közvélemény. Ha nem oly komoly volna a dolog, nevetségesnek lehetne mondani azon kereskedősegédi sürgés forgást, melylyel a bukást előidézett okokat előszedik meg elrakják az illetők. A közvélemény egymásután fölismeri a hamis portékát, de ez nem hozza zavarba a szolgálatkész urakat. „Tessék frisebb" — mondják, s egy ujabb hazugságot vesznek ki a fiókból. Most már azt is beismerik, hogy Midhat nem volt öszszeesküvésbe keveredve s a félhivatalos „Turquie" azt irja: Midhat pasa letétetett, mert nem értett többé egyet a szultán eszméivel s hatalmát korlátok közzé szorittani igyekezett. Eltávolitása Törökországból elővigyázati rendszabály, hogy a kedélyek felizgatása elkerültessék. Midhat bukása nem érinti az uj intézményeket.

Midhat hollétéről nincs semmi határozottan szóló hir. A hajó, mely őt vitte, Syrából Brindisibe ment, s igy lehet Midhatot Olaszországban teszik partra.

A középtanodai rendszerről.

— Harmadik s befejező közlemény. —

Az oktatásnak összhangban kell állnia tárgyával: a tudományokkal, és az oktatás rendszere fejlődésének — a tudományok rendszere fejlődésével. A tudományok fejlődésük első stadiumaiban, az emberiség serdületlen korában, egységet képeztek, és aztán bomlottak szakokra; vagyis alant egy törzset képez a tudományok családfája, és felfelé oszlik több és több ágra. Nemcsak a tudományok nem voltak elvállva haladásunk első idejében; de ugyanazon egy szellemben és egyén által miveltettek, tehát a tudományok összpontositása ugy önmagukban, mint mivelőikben jellemző vonása a primitiv állapotnak. Ennek épen ellenkezője a jelenlegi nevelési rendszer: alant oszlik szét és fent központosul, tehát messze el van maradva és ellenkezik a tudományok haladásával, s a tantárgyak felhalmozásával ronthatja még az értelmet és itélőtehetséget; de ki nem kerülheti, hogy, ha még egyenként is ne kezdjen szakokra oszlani, és előbb-utóbb be ne következzék azon rendszer, melyet ajánlottam.

A miniszter indokolásának azon része, melyben a reáliskolák jogosultságát védelmezi mind az általam helyeselt rendszer mellett szólnak, ha konsequentiái levonatnak. De nekünk a félrendszabályok mellett kelle maradni, és tudományos bátorságunk is politikai gyávságunkkal versenyez. A szükségességet némi engedménynyel, minek a reáliskolát is köszönhetjük megakarják csalni, de nem merik kielégiteni, pedig a szükségesség nem uj intézetet, mint a reál, hanem u j r e n d s z e r t igényel, követel.

Németországban a 2-od reál, a Bürger és Höhere Bürger-Schule; Francziaországban az ecolles professionelles, intermediaires, speciales mind egy általános és egy szaknevelés szükség érzetének köszönhetik létüket. Amerikában sokban hasonló rendszert találunk, mint a milyennek én a jövőt igértem. Az elemi nevelést követi az általános grammarschool és a latin és angolra oszló főiskola, a három évfolyamos college és aztán az egyetem. A bi és trifurkacio elve, minek Eötvös József egyik hő védelmezője volt, mert bizonyosan a bölcsészet távesövén ez irányban látta a jövő szükségszerü fejlődését, igazolja azon nyomot, melyen a jelenből a jövőbe vezető utat keresem. Angliában a drága nyilvános középoktatás elkerülésével a kisebb vagyonu, különben jómódu, középosztály gyermekeit magán uton nevelteti 16—17 éves koráig, hol csupán azt tanulja az ifju, mi az élet küzdelmeiben szükséges, használható és hasznos, vagy a választott életfoglalkozásra specialiter előkészit, aztán kilép az életbe és korán lesz nemzete produktiv tagja és 30 éves korára már vagyont, vagy szép állást szerzett magának, mivel volt ideje hozzá, mert betellik rajta egy szellemdus iró megjegyzése: a rómaiak meghóditották a világot és nincs mit csodálkozni rajta, mert volt idejük hozzá, nem kellett megtanulniok a latint.

Ha létesül egyszer a külön általános és külön szakiskola rendszere, bizonyos, hogy a honpolgároknak több idejük marad meghóditani az anyagi jólétet, a szellemi emelkedést, mert mindenki nemcsak a hasznost, hanem a használhatót is fogja tanulni, nagyobb lesz a haza jólète, mert az ifjuság hamarább kezdhet a termeléshez és kevesebb ideig fogyasztand hiában, mert az ipar, kereskedés földmüvelés, gépészet, bányaipar stb. értelmes és szakavatott emberekre fog támaszkodni és nem leszünk kénytelenek szakemberért mindjárt külföldre

szaladni. A müveltség általánosabb lesz és mégis szakember lesz majd mindenki. Az elemi iskola és a középtanoda közti szorosabb lesz a kapocs, és hasonlóképen lesz a középiskola és egyetemmel. Reformálni sem kellend akkor minden évben iskoláinkat, tehát kihatásuk intensivebb, maradandóbb és eredményeiben fokozottabb leend, mig jelenleg a sok ingadozás, habozás a nevelés arányosságát és kerekségét lehetleniti. És több iskola sem fog kelleni, mert akkor egy kis városban, nem lenne két gymnazium és egy reál, legrosszabb esetben is alsó osztályaikat a nemzeti iskola váltaná fel. Ha a nemzeti iskola — mint én óhajtom — a megye terhére esnék a felekezetek szegenyebb középiskolái igen kitünő szakiskolává válhatnának. Azon középtanodák, hol csak az alsó osztályoknak van elég tanulója s a felsőkbe 6—8 jár, igen előnyösön alakulhatnának nemzeti, vagy földmives iskolává; ez által a tanultabb és kevésbé képzett tanárok könnyen külön választhatók lennének és mindenik megtalálván a maga helyét, nem lenne oly általános a panasz, a képzett tanárok hiányáról. Mihelyt a tanultak az életben direkt használhatók lesznek, nagyobb lesz a tanulás becsülése, hatalmasabb ingere, mert épen azért veszett el a tanulás becse, a tudomány értéke a nagy közönség szemében, mert a tanultaknak direkt hasznát nem vehette.

A szaknevelés van hivatva a szakfoglalkozástól különben idegenkedő nemzetünk ellenszenvét legyőzni és indolencziájától elszoktatni, a nemzetgazdasági egyenletes fejlődést biztositani, a pályatévesztés szerencsétlenjeit és az okleveles proletáriusságot lassanként felszivni.

E rendszer korábban elfogadva hazánkban mint Európa többi népeinél, nemcsak, hogy minket a polgárosodás, a társadalom demokrat fejlődésében messze elősegitene, hanem a sajátos rendszer külön jellemü nemzedékeket nevelvén és nemzeti jellemünknek helyes irányu kidomborodását eszközölvén, védve lenne a mi és védve lenne a velünk élő szintén kisebb fajok nemzetisége, a nagy nemzetek czivilizácziójának olvasztó befolyásával szemben, mig a a jelenlegi kozmopolitikus rendszer csak elősegiti azt.

A tisztelt tanférfiak — igy nevezik magukat — azt fogják felelni a felsorolt eredményekre, mint Luther, hogy nem hisznek a csodákban; de azért az ördöggel már találkoznak is, és hozzám sujtandják tintatartójukat, mert nem szeretik az ujitásokat; mivel daczára olympusi magasságuk jól kifejezett érzetének nincsenek oly nagy kövekből faragva, mint Phidias olympiai Jupiterje, melyről azt mondták, ha egyszer talpra állana összeszakadozva omlanék alá a templom fedélzete, melynek homlokzatát diszité; mivel a fennálló rendszerbe ugy bele élték, tanitották, gondolkodták magukat, és ugy bele öregedtek, rozsdásodtak, hogy a részletekben keresik és ezért találják is a hibát, és nem az egészben, aztán sejtik is, hogy a jelenlegi iskolarendszerben nem lüktetvén az élet, a társadalom, a politika, a haladás keringő vére nem élő egész, hanem élettelen forma, mint egy bálvány, melynek minden hatalma előitélet és trádiczió, melyet mint istent imádnak és egy csapás kell csupán, mi összetöri a bálványt és . . . megsemmisült az istensége is.

Tudom, hogy nézeteim most elfogadásra nem számithatnak, de talán eszmecserére szolgálhatnak. De azt is tudom, hogy az elvek előbb az ember fejét, s aztán a világot hóditják meg, és hogy a föld pályáján az alatt is halad, mig mi a felekezetiség nyoszolyáin aluszunk.

Ugron Gábor.

A képviselőház osztályaiból.

Budapest febr. 9.

Az osztályok előadóiból alakult központi bizottság ma tartott ülésében hietelesité a békebiróságról szóló tjavaslatra vonatkozó jelentését. Egyuttal Molnár Antal, Baross Gabor és Végh Aurel benyujtották a szolgabirói békebiráskodás ellen bejelentett külön véleményt; Bernáth Dezső és Molnár Antal a jogorvoslatok megszakitása ellen — Hammersberg és Baross az ingyenes békebirák mellőzése érdekében, — s végre Végh Aurel, Molnár Antal, Hammerszberg és Péchy Jenő a meghatalmazott általi képviseltetés megszoritása melletti különvéleményt nyujtottak be.

A képviselőház zárszámadási bizottsága mai ülésében folytatta az 1875. évi költségvetésre vonatkozó zárszámadások tárgyálását. Ma tárgyalás alatt voltak a honvédelmi, a közoktatási és a kereskedelmi tárczákra vonatkozó zárszámadások.

A czeglédi küldöttség.

Czegléd, február 5-én.

A polgári szabadságot, és emberi önérzetet mélyen sértő visszaélések, melyek a Baracconéba Kossuth Lajos nagy hazánkfiához városunk által menesztett 100-nál több tagu küldöttségnek Budapesten történt át, és vissza utazása alkalmával elkövettettek, valamint hazánk minden részében annál inkább Czegléden, mint kiválóan érdekelt helyen oly nagy izgatotságot keltettek, minőt eddig alig volt alkalom tapasztalni. Mindnyájan kiváncsiak vagyunk reá, hogy vajjon a történtek után lesz-e önérzetes kormánypárti polgár, ki arcz pirulás nélkül merje állitani, hogy teljesen biztositva van hazánkban az alkotmányos polgári és személy szabadság.

Az esemény annál megdöbbentőbb, mert a megtámadások az alkotmányos törvényekkel biztositott magyar haza fővárosában Budapesten lettek elkövetve, hol minden becsületes honpolgárnak a személybiztonság, és polgári jogok védelmére jogosan lehetne számithatni.

Szinte jól esett a durvaságok által megsértett lelkünknek hallani, hogy az országgyülésen képviselők, az ország közvéleményét képviselő lapok minden oldalról a polgári és személyszabadság érdekében hatalmasan felszólaltak.

Mi még eddig nem szóltunk, biztuk a közvéleményre a felszólalás kezdeményezését. De ma már nem türhetjük felszólalás nélkül, midőn azt vagyunk kénytelenek tapasztalni, hogy a hatalmasok, a törvény által számukra a gonosztevők ellen a közbiztonság, igazság és jólét érdekében adott hatalmukat, ellenkező irányban a békés és hazaszerető polgárok ellen használják.

A helyett, hogy elpirulva igyekeznének a törvényes jogainkon és biztonságunkon ejtett csorbát valamikép kiköszörülni; hatalmaskodásukért nem szolgáltatnak semminemü elégtételt. Már pedig azon sérelmek után bátran várhatná ugy Czegléd, valamint az egész ország, hogy az alkotmányos és törvényes felelősség szempontjából megadják az elégtételt.

Mészáros Lajos.

Természettudományi estély.

— Február 9. —

Ismét élvezetes órát volt alkalmunk eltölteni a természettudományi társulat estélyén, melyen Herman Ottó hirneves tudósunk folytatta és egyszersmind befejezte az „állatélet mint munka“ czimü felolvasását.

A padok szépen megteltek hallgatókkal, és nagyon bajos volna megállapitanunk, vajjon a nők vagy férfiak voltak e tulnyomó számmal?

A terembe lépésünkkor ujolag egész menagériát láttunk, csak hogy mig az előbbi felolvasás alkalmával a szárnyas világot mutatta be Herman Otto, most azok helyét a hosszu asztalon a hüllők, de különösen a halak sokasága váltotta fel. A gyönyörü tiz ábra is eltünt. Nem láttuk már a fürge ökörszemet (troglodites) a mint sürög-forog és figyelmesen kutatja a fakérgét, sem a fatörzsén felfelé kuszó tarka harkályt, a mint erősen kopogtatja a fa derekát, hanem ezek helyett igen is láttunk három ábrát. Még pedig a középsőn vagy ötféle különböző madárfejet, egész a komikumig furcsa alaku csőreikkel, ettől jobbra egy repülő rovar volt lerajzolva, a mint lengéseit teszi a levegőben, mig balra a madár szárnya volt feltüntetve, és annak csavaralaka. És ezen ábrákat is Herman Otto saját maga készitette.

Mint emlitettük a felolvasás folytatásával Hermann Otto a mozgás különbözőféleségét kezdé fejtegetni. Erre nézve felhozza, hogy ha az állat typust vesszük mintául, a sima fürj a tyukfélék közzé tartozik, a fáczán szinte, már pedig, ha a két madarat összehasonlitjuk, mindjárt észreveszszük, hogy mily különböző ezeknél a mozgás, és igy különbözőleg hatnak is. Mekkora különbség van a bagoly és farbachus között. Már maga a látirány különböző volta miatt fel van osztva a madárvilág éjjeli és nappaliakra. A bagoly szeme különböző a nappali madarak szemeitől, és ha annak szemgolyóját vizsgáljuk, ugy azt visszavezethetjük a gyüjtőlencsére.

Ezután a repülésről beszélvén, megjegyzi, hogy ez legjobban ki van fejlődve a madaraknál. Maga a repülés egy és ugyanazon törvényre vezethető vissza, még pedig a szárny nem egyéb csavarnál, egy propellernél. Továbbá a szárny olyan mint az ember karja, és erre nézve be is mutatja a már emlitett ábrát, melyen a karcsont és ujjak is szembetünően vannak illustrálva. — A repülés kétféle, vagy csupán helyváltoztatásra szolgál, például a fogoly, tuzok vagy verébnél, vagy táplálék megszerzése végett, mint a fecske vagy sólyomnál. Ugyanez áll a rovarokra nézve is. Ezután belebocsátkozott a repülés sebességének fejtegetésébe, és nagyon érdekes adatokat hozott fel e rovar világból, igy: a légy egy másodpercz alatt 330-szor csapja össze szárnyát, a dongó 240-szer, a méh 190-szer, a darázs 110-szer, a szitakötő már csak 28-szor, végre a káposztáspille csak 9-szer. Ha most a repülést vesszük: azt nem csak a madaraknál, hanem az állatvilág más osztályában is feltaláljuk. És itt különösen meg vagyunk lepetve, mert ha vesszük a teropust (bőregér) ugy ennek szárnyalkotása egészen hasonló a madáréhoz, megvan a karcsont és megvannak az ujjak azon horog képében, melyre felakasztja magát. A repülő képesség más csökken a pteromyr nitidusnál, de ennek nincs is oly nagy szüksége rá, mint az egyszerü „bőregérnek, mert mig ez rovarral, addig a pteromyr növénynyel táplálkozik, és szárnyai csak arra valók, hogy a tropikus égaly óriási fáiról könnyedén leereszkedhessék. Ezután áttér a halakra és a repülő halat mutatja be. Ennél a beluszony egész szárnynyá van kifejlődve, és annyira hogy 20 sőt 30 lábnyira is képes kivetni magát a vizből. Ezt különben nem táplálékának megkeresése végett teszi, hanem csupán ösztönből, midőn veszélyt lát maga körül. Majd az uszás különbözőségét vette bonczkés alá. és itt is számos példákkal mutatta meg, hogy bizony a gömb hol már alkotásánál fogva sokkal lassabban mozoghat a vizben, mint a hajó alaku. A hal typus nem csak az alakra, hanem másban is változik, igy ha vesszük a czápát, mily hatalmas fogakkal van ellátva, és ha végig megyünk a halakon, mindig kisebb és kisebbeket találunk," meg végre egész fajatlanokra bukkanunk.

Ugyanazon szervezet mellett csak a szájnak másféle alkotása mily különbözőleg hat azon állat müködésére, azt világosan láthatjuk, ha a tokot, mely a mi vizánknak rokona, és az acipenser stellatust vesszük vizsgálatunk alá. Ezeknek szervezetök tökéletesen egyenlő, mégis a toknak orra egészen tompa lévén, ez már máskép keresi táplálékát, mint a nagyon hegyes orru acipenser stellatus. Ezután egyenként bemutatja a füreszhalat, majd a torpedot, ráját, a fennecet, a platypus anatinust, a manist és pharomakust, fejtegetvén a különbséget és egyuttal lehozván a tanuságot, mely szerint a szervezet alapján kell, hogy minden állat müködjék, ezen müködés idézi elő a hatást, melynek törvényszerünek kell lennie.

Felolvasása végén viharos éljenzés és taps között bebizonyitotta, hogy nem a vak hit vezeti az embert az igazságok megösmerésére, hanem a kutatások és a folytonos fejlődések lánczolata. Majd felolvasásának végeredményét kimondán, mely szerint szervezeténél fogva nem csak az állat gyakorol hatást, hanem kell, hogy azoknak legtökéletesebbje az ember is gyakorolja, mert hiszen ezen pontban egyeznek, csak igazi munkával válhatik az ember a társadalom hasznos tagjává. A közönség viharos eljenzéseivel adott kifejezést Herman Ottonak érdekes felolvasásáért.

A fővárosi középitési bizottság. ma este Gerlóczy alpolgármester elnöklete alatt tartott ülésén megengedte gr. Károlyi Edének, hogy öszutczai két szomszéd telkét egyesithesse; elfogadta Tolnay urnak az államvasutak igazgatójának tervezetét a kőbányai sertésszállások más beosztását illetőleg, hogy a vasut oda czélszerübben vezettethessék, s helyesléssel tudomásul vette a világitási albizottság jelentését, hogy a gáz fényfoka a mult deczember és január hóban a szabályoknak megfelelt; a gázgyárnál is minden rendben van, elegendő a kőszén s ha valami véletlen esély folytán mégis kő olajjal kellene egyszer világitani, van ott elég petroleum és lámpa is.

A vigadó előtti kioszk bérlője kéri, hogy engedjék meg neki a kioszk előtt egy szökőkutat állitani fel. Bemutatott tervezete azonban kicsinyes s nem válnék a hely diszére, ennélfogva a bizottság nem is találja megengedhetőnek ily arányokban épiteni szökőkutat. Ha azonban Hangl uj tervet nyujt be, mely az előkelő tér diszére válhatik: sietni fog az engedély megadását javasolni, még pedig azon kedvezménynyel, hogy naponta 1000 köbláb vizet dij nélkül használhasson.

Budán asztaltjárdát akar épiteni az alagutnál levő háza előtt egy háztulajdonos; engedélyt kapott azzal, hogy két öl széles járdát csináltasson s vadgesztenyefákkal ültesse be.

Egy itteni gépész mérnök: Martin Otto feltalált és szabadalommal is ellátott egy csatorna rácsot, melynek czélszerüségéről a mérnöki hivatal meggyőződést szerzett. A bizottság ajánlja, hogy a főváros próbául rendeljen meg belőle nehány darabot.

A 6-ik kerület elöljárósága bejelenti, hogy a Hunyady-tér, mely most élelmi piaczul szolgál, a kavicsolás lesülyedése folytán már oly csunya állapotba jutott, hogy a térdig érő sárban a piaczot tovább fenntartani alig lehetne. Javitásért esedezik. A mérnöki hivatal utasitás folytán el is készitette a tervet és költségvetést. A tér szabályozása belekerül 2843 frtba. Helyben hagyatott s a szabályozásnak már a tavaszra kivitele a mérnöki hivatal figyelmébe ajánltatott.

A tabáni alsó és felső gellérthegyutcza lakói az iránt fordultak a fővároshoz, hogy javitson valamit azokon az utczákon, mert ott szörnyü az állapot. Egy-egy ember mindennap lebukik a mélységbe. A mérnöki hivatal az alsó gellértutczában korlátok alkalmazását, utszélesitést s a járdák kikövezését kéri. Mindez igényelne 3155 frtot, mert támfalak is kellenek. A felső gellértutczei 130. számu ház fölött meg a part szakad. Az alsó utcza megvizsgálására, hogy érdemes-e oda 3000 frtot temetni, kiküldte a bizottság Várasdy és Bobula urakat; a felső utcza javitása még maradhat!

Az uj városházára a tanács Schenzel Guido megkérdezése után villámháritót határoatt alkalmazni. A költségvetés 2400 frtot kivánna e czélra. A bizottság ajánlja a kivitelt. Patrubány itt hajánál fogva egy más kérdést rántott elő: a közgyülési terem plafondján sulyos czifraságok lógnak a városatyák feje fölött s csak egy kis fantázia kell hozzá, hogy féljünk a leszakadástól. Ybl felvilágositotta szólót, hogy ezek megvizsgálása el van rendelve s meg is teszik, mihelyt állvány lesz hozzá. Ezzel napirendre tért a bizottság.

Ezután a járdalocsolási dijak kerültek szóba; többen felhozták, hogy azon háztulajdonosok, kiknek nincs vizmérő órájuk, roppant előnyben részesülnek azok felett, kiknek vizmérő órái vannak. az utóbbiaknak u. is óra után is kell fizetni. s tulfogyasztás esetére locsolásért is külön. Az órával birók fizetnek évi 5210 frtot, a kiknél nincsen óra, 2587 forintot. A járda locsolás közgyülési határozat folytán pedig a déli órákban (nappal mindig) megvan tiltva, tehát többen a járdalocsolási dij végleges és egész eltörlését hangoztatták. A bizottság azonban szótöbbséggel odanyilatkozott, hogy a locsolási dij a ház homlokzatának minden futó öle után évi 25 krban maradjon minden háznál, melybe a vizvezeték be van vezetve. Ennélfogva különbség sem fog tétetni a vizi orás és vizióratlan házak között.

Beiwinkler bizottsági tag inditványt tett, hogy a jelenlegi vizmübe se több beruházásne temettessék, se az egyáltalán ne bővittessék, mert akárhány kutat ásnak is, mindig elégtelen lesz; — hanem a város, Budapest déli határán keressen alkalmas helyet egy állandó vizvezeték számára s kisérletkép előbb ott próbakutat furasson.

Inditványozó maga kivánta, hogy ma ne tárgyaltassék inditványa, melynek 2-ik része valóban nagy fontosságu és meggondolásra méltó, ennél fogva az inditványozó német nyelvü s ismert dolgokat felölelő indokolásának (ő nem tud magyarul) meghallgatása után az ülés véget ért. Az inditványt a jövő ülésen fogják tárgyalni.

UJDONSÁGOK.

A hivatalos lapból. Kinevezés: A magy. kir. igazságügyminiszter Késmárky Géza veszprémi kir. járásbirósági irnokot a jászberényi kir. tövényszékhez iroda-tisztté nevezte ki.

Rendjeladományozás. A király dr. Stenczel Sándor, Késmárk városa volt föorvosának az arany érdemkeresztet, továbbá Böhlert Ede Brassó városi sebész és az ottani szemgyógyintézet segédorvosának és Hellvig Frigyes azon intézet gondnokának, sok évi müködésük elismeréseül, és podig az előbbinek az arany és az utóbbinak a koronás ezüst érdemkeresztet. — Szijgyártó Sámuelnek, a losonczi helv. hitv. egyház gondnoka és a nógrádmegyei bizottság tagjának a kir. tanácsosi czimet s Baracs Ferencz zágrábi bánitáblai tanácsjegyzőnek a törvényszéki ülnöki czimet adományozta.

— Halálozások. Özvegy Komlóssy Józsefné szül. Ruszinkovich Mária, saját és kiskoru fia József nevében, továbbá Komlóssy Gyula és Szlávik Jozefa férj. Szmerekovszky Gáborné mély fájdalommal tudatják, szeretett testvér, illetve nagybátyjuk Ruszinkovich György nyugalmazott gazdasági tisztnek, február hó 6-án Ungváron 71 éves korában történt elhunytát. A boldogultnak hült tetemei február 7-én délutáni 4 órakor tétettek a gör. kath. szertartás szerint a vár alatti sirkertben örök nyugalomra. — Debreczenből Boros Máriának elhunytáról értesülünk, kit ifju, 16 éves korában ragodott ki szerető övei és az élet örömei közül a kérlethetetlen halát. — Béké hamvaikra!

— A konstantinápolyi küldöttség ünnepélyes fogadtatását rendező bizottság elnöke ma a következő ukázt kapta: „Hivatalos felzet 6709/f. k. 1877. A Konstantinápolyból f. hó 11-én hazatérő ifjuság fogadtatásánáli menetrendet a következőkép állapittottam meg: A kiindulás a „Sas vendéglőtől a Rostély utcza, Károly- és váczi körut, fürdőutcza, lánczhid, alaguton át a vasuti indóház déli oldalán a katonai kórház mellett el az indóházhoz. — A visszajöveket a megváltóutczán, alagut, lánczhidon át jobbra lekanyarodva a Mária-Valeria utczán a Hungaria szállodához. — Miről Kozma Elek urat saját kezéhez felzeten azzal értesitem — miszerint a fennt tüzetesen kijelölt irány pontos megtartásáért első vonalban ő tétetik felelőssé. — Budapest 1877. febr. 9. Thaisz Elek főkapitány.“ — Kiváncsiak vagyunk arra, mit fognak ott a Hungáriában csinálni egész estig, midőn a banquette lesz? Valószinüleg Thaisz fog felolvasást tartani az egyéni szabadságról.

— A Deák siremlék bizottság albizottsága ma délután 6 órakor ülést tartott, melyben a képviselőház kivánsága szerint elhatározta, hogy az elfogadott tervnek a költséghez mért módositásához képest a részletes tervek elkészitessenek valamint, hogy Gerster épitész felszólitassék a részletes tervek iránti költségvetésnek beterjesztésére. Elnök felügyeletével az albizottság a mübiráló bizottságot bizta meg.

— A konstantinápolyi küldöttség fogadtatásának programmjában kezdetben benn volt az is, hogy a menet a budai indóháztól Lukátsnak a küldöttség vezetőjének a kerepesi uton lévő lakásához vonul, s csak este mennek a Hungáriába; a kapitányság azonban ebbe bele nem egyezett. — Ugy látszik a küldöttségi tagoknak nem is lesz szabad pár napig lakásukra menni, hogy miért? annak Thaisz a megmondhatója.

— Thaisz lemondása. Thaisz Elek fővárosi kapitány. mint ma általánosan el volt terjedve, beadta lemondását. Tisza Bécsből Thaisz egy ellenkező értelmü kérdésére táviratilag utasitotta, hogy a konstantinápolyi küldöttség megérkezése alkalmával minden tüntetést szigoruan megakadályozzon, mire Thaisz egyszerüen azt válaszolta, hogy erre ő a lelkesedés roppant arányaival szemben képtelen. Erre be is adta lemondását.

— Felhivás. Budapest Hölgyei! Az ország határáról jövő hirek elragadóan hüen tükrözik vissza a nemzeti közhangulatot. Minden város, minden falu, mely mellett elrobog a Konstantinápolyból hazatérő ifjukat magával hozó vonat, a lelkesedés és ünnepélyes hangulat megannyi gyupontja.

Az Isten ujja nyilvánul minden éljenben, mely a népek ezreinek ajkairól felhangzik s minden lobogó. mely ott a vidéken leng, erős tiltakozás ellenségeink károrömével szemben: hogy már nem is vagyuk nemzet.

A lavina megindult, terjedjen tehát tovább! A török és magyar nemzet barátságának megkötése legyen egyuttal erős fogadás. Nézzünk szemben ellenségeinkkel s ne higyjük magunkat gyengébbeknek, mint a milyenek vagyunk. Ezt a fogadást jelenti most az országnak minden szava. Sokáig voltunk némák, de most már kell beszélnünk. Es minél nagyobbszerü lesz a vasárnapi fogadás, annál erősebben fogják érezni ellenségeink, a nemzet szavának jelentőségét.

Budapest nem fog Nagy-Kanizsánál és Székesfehérvárnál hátrába maradni. Ott künn tenyerükön hordozták az emberek az ünnepelteket, nekünk az ország szivéhez méltóan kell rendezni az ünnepet.

Az a tenger nép, mely a főváros utczáin talpon fog állani s a szemünkben égő lelkesedés mind nem elég, hogy szavunkat latba vethessék. Ezért óhajtuk, hogy önkéntesen világitsuk ki a várost! Hozzátok fordulunk e végből Budapest hölgyei; ti, kik mindenütt ott vagytok, hol nemest és magasztosat teremt az emberi erő, kiknek csak egy biztató szava is pulyából titánt csinál, kiknek kebelében minden nemes szikra, mely közelebb emel az éghez mind a földhöz, sokkal nagyobb mérvben van meg, mint bennünk férfiakban, kik nem csüggedtek el a csüggedők között, hősebbek vagytok a bátraknál és fogékonyabbak a magasztos, dicső és szép iránt, meg a lelkesültek nél is, ti tehettek legtöbbet az ünnepélynek fénypontjára nézve.

A kivilágitásánál minden fénycsillám jelentse égő hazaszeretetünket és a lelkesülés, melyet a fénytenger emlékéből meritünk, majd a veszélyek idején, mentse meg a hazát s örökre áldjuk a drága kezeket, melyek a nemzeti ünnep koronájául hozták lelkesülésük oltárára.

Budapest Hölgyei! Az önkéntes kivilágitás ügye leginkább a ti kezetekben van, mert az a ti részetekről fogja jelenteni: Éljen a haza, éljen a török-magyar barátság! Budapest, 1877. február 10-én. A Konstantinápolyból hazatérő ifjukat fogadó polgárok nevében: Kozma Elek.

— A kis-kun-halasi függetlenségi kör 300 tagja, a czeglédi küldöttségnek üdvözletét és hálás köszönetét fejezi ki azon nemes hazafiui törekvésért, melyet hazánk nagy fiánál, Kossuth Lajosnál, a nemzet érzelmeit tolmácsolta, és Simonyi Ernő képviselő urat, mint a küldöttség egyik tagját kérte fel, hogy üdvözletüket a küldöttséggel tudassa.

— A „Hon“-nak azon hire, mintha a Medjidje rendet a régibb időkben csak olyan könnyen lehetett volna elnyerni, sőt ezt Abdul Aziz szultánnak két kakasra is megkapta volna, legalább is nevetséges rosz indulaton alapszik. A rendjeleket Törökországban is csak oly módon lehetett megkapni, mint más államokban, az a kakasos história pedig minden lehet, csak valószinü nem. Ignatieff különösen boszankodott, midőn a legutóbbi időkben a magyar ifjuság küldöttei kapták meg a rendjelet, minden áron megakarta ezt akadályozni, s midőn minden törekvése sikertelen maradt, mérgében kilelte a hideg. A török hadseregnél már régebb idő óta nem vesznek fel idegen tiszteket, csak a legutóbbi időkben az ifjusági küldöttség megjelenése után tették meg azt, hogy két magyar törzstisztnek adtak alkalmazást, s az angol orvosok helyett is magyarokat akarnak alkalmazni, a katonai zenekarok pedig magyar darabokat és indulókat tanulnak.

AZ „EGYETÉRTES“ TÁRCZÁJA.

Tenessee társa.

Bret Harte kaliforniai beszélyeiből.

Forditotta: Udvary Ferencz.

I.

Nem hiszem, hogy igazi nevét valaha hallottuk volna. Ámde azért e viszás körülmény sohasem okozott nekünk kellemetlenséget; mert 1854-ben Sandy-Bar területén mindenki más nevet kapott, vagy helyesebben szólva: ujra megkereszteltetett. Ez uj elnevezések néha a ruházat sajátságos volta miatt keletkeztek; néha pedig az egyéni tulajdonságok szolgáltattak rá okot; igy a a „sós Bill“-nél is, ki kenyere mellé minden nap szokatlan mennyiségü sót fogyasztott el.

Nem lehetetlen, hogy mindez egy nyers heraldika kezdetét jelentette, noha be kell vallanom, hogy ez elnevezések töinditó oka abban rejék, miszerint ama napokban saját nevét illetőleg, egy emberi lélek bevallása fenntartatott authentikusnak.

— Önnek Clifford a neve, ugyebár? — mondá egy alkalommal Boston egy félékeny jövevényhez, roppant megvetéssel tekintvén rajt végig. A pokol is telve már ezekkel a Clifford nevü szerencsétlenekkel!

És ezzel ugy mutatta be társainak a jövevényt, mint „Károlykát a szajkót,“ mely csufnév aztán élte végeig rajt is maradt.

De hogy rátérjünk Tenessee társára, legelőször is azt kell felemlitenünk, hogy ember emlékezet óta e néven ismertük. Csak ugy véletlenül jutott az tudomásunkra, hogy valamikor mint önálló és önmagáért létező individuum is szerepelt. Alighanem 1853-ban indult el Poker-Flatból San Franciscóba, állitólag, hogy magának feleséget keressen. Azonban Stocktonnál nem érhetett tovább. E helyen visszatartóztatta egy fiatal leányzó, ki a korcsmában, hol szállva volt, pinczérnői szolgálatokat teljesite. Egy reggel valamit sugott a leányzó fülébe, mire az aztán feljogositva érezte magát a kezében levő kenyérkosarat egész gráciával az arczába lódintani. A leánynak utána iramodott ugyan, de orczáján nehány percz mulva másnak is, nemcsak a kenyérkosárnak, mutatkoztak a jelei. De végtére is győzött. Nyolcz nappal később a békebiró férj és feleségnek nyilvánitá őket, és szépen kettecskén tértek vissza Poker-Flatbe.

Jól tudom, hogy ez episodnak minden fáradtság nélkül több költőiességet lehetett volna kölcsönözni, de én ugy beszéltem el, a hogy Sandy-Bar korcsmáiban elbeszélték, hol a humoros dolgok iránti erős hajlamnál fogva, minden ilyen érzelemdus történet szeszélyes alakba burkoltatik.

Az uj házaspár boldogságáról csak igen kevés jutott köztudomásra. Tán azon okból. mivel Tenessee akkor társával egy fedél alatt lakott, s egy napon valamit sugni talált a fiatal menyecskének, mire az duzzogva megint eliramodott, és pedig ez alkalommal egész Marysvilleig, ahová aztán Tenessee is követte, s hol uj háztartást alapitottak békebiró nélkül.

Tenessee társa, a mint már ez vérében volt, feleségének megszökését férfiui erély és higgadtsággal türte. Sőt mindenki nagy ámulatára ő volt az első, ki Tenesseevel legbarátságosabban kezet szoritott, midőn ez Marysvilleből felesége nélkül (ki ott harmadikra duzzogott) visszatért.

A kiváncsiak Tenesee-ék gunyhójához gyültek, hogy tanui legyenek a két férfi közti életha-lál-harcznak, és az emlitett nagy barátság ily fura előzmények után annyira meglepte őket, hogy Tenessee társának kifejezéstelen szemei még gunyolodni se engedék őket. Valóban, Tenessee társa igen komoly ember volt, ki már régen megszokta az életben mindent a maga gyakorlati oldaláról felfogni . . . . .

Nemsokára ezek után a közvélemény mindinkább ellene fordult Tenesseenek. Mint kártyajátszó, már régibb időtől fogva nagy hirben állt, s legujabban még tolvajlással is kezdik gyanusitgatni. Különben társáról is hasonló vélemények szállinkóztak; a fentebb elbeszélt események után is fenmaradó közösség s elválhatlan barátság azt engedte következtetni, hogy ők ketten nemcsak az aranyásásban, hanem a törvény által tiltott dolgok müvelésében is kompanisták.

Nem sok idő került bele, hogy Tenesseet tetten érték. Egy nap a „vörös kutyához“ vezető uton egy idegennel találkozott. Az idegent egy ideig a legpikánsabb adomákkal mulattatá Tenessee, de egyszerre csak a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— És most, fiatal ember, legyen szives odaadni kését, pisztolyait és erszényét. Látja, fegyverei csak alkalmatlanságot szerezhetnek, önnek. pénzére pedig áhitoznak a rosz emberek. Ha jól emlékszem, San-Franciscót emlitette lakáshelyének, — majd iparkodni fogok, hogy legrövidebb idő alatt tiszteletemet tehessem . . .

Itt meg kell emlitenem, hogy Tenessee kitünő humorral rendelkezett, mely még a legkomolyabb körülmények közt sem hagyta el.

Különben ez volt legutolsó hőstette, Üldözték mint rabló-elődjét, medve mestert. Midőn már egészen keresztülhálózták egy kétségbeesett menekvési tervet kisértett meg; üldözőire kisütötte pisztolyait és a medve-üregbe menekült. Azonban a nyilast egy ember egy kis szürke lovon, elzárta elöle. Egy pillanatig ijedten tekintett egymásra a két férfi, az egyik a törvény embere, a másik a bandita.

— Mutasd meg kártyáidat, — kiáltá Tenessee.

— Két trompf és egy ászsz! — viszonzá ellenfele, miközben egy vadászkést és két revolvert huzott elő.

— Akkor elvesztettem a játszmát!

És eldobta üres pisztolyait, aztán követé a törvényszolgát.

II.

Igen forró éjszaka volt. Még az enyhet terjesztő szellőcske is elmaradt ez uttal, mely különben mindig lengedezni kezdett, a nap lenyugodott. A kis völgyben fojtó lég uralgott, telve a folyóban uszkáló és már romlásnak indult fadarabok kigőzölgésétől. Ámde a telepen azért épen ugy, mint nappal, lázas tevékenység és igaztottság volt szemlélhető. Lámpák csillogó fénye mutatkozott itt-ott a folyam parton, és a fekete fenyőcsoport mellett lévő régi épület egyik ablaka egészen ki volt világitva. Az ablakon keresztül ki lehetett venni azok alakjait, kik Tenessee jövendő sorsa felett itélendők valának. A távolról a Sierra magas orma tekintett szét fenséges nyugalommal, felett pedig a csillagok ragyogták hideg fényüket.

Tenessee iránt mindenki részrehajthatlan volt, mert az itélőszék tagjai, az elnök épen ugy, mint az esküdtek, érezték, hogy a hibát, melyet a vádolásnál és az elfogatásnál elkövettek, jóvá kell tenniök. A Sandy-Bar-béli nemesis kérlelhetlen volt, de nem boszutszomjazó. Az igazgatóság és a személyes indulatok lassanként lecsillapodának.

S mivel a fogoly biztos kezekben volt, az itélőszék késznek nyilatkozott mindent meghallgatni, amit a deliquens védelmére fel tud hozni, annál is inkább, miután tudták, hogy a védekezés nem fog elégséges lenni. Amaz erős feltevés s elhatározás után, hogy a fogoly felakasztandó lesz, több időt engedtek neki az önvédelemre, mint a mennyit tán megérdemlett volna. Különben az elnököt jobban aggasztotta a fogoly kritikus helyzete, mint ezt magát, mert Tenessee ördögi örömöt talált benne, hogy vádoltatik s védelmeznie kell önbünét.

— Ennél a játéknál passzolok, — volt szokásos felelete a hozzá intézett kérdésekre.

Az elnök (a kis ember, a kis szürke lovon, aki elfogta) egy pillanatnyira megsajnálta, hogy a végzetes helyen le nem lőtte, de aztán elnyomta lelkében az emberi gyengeség e hangját, mint a lovagiassághoz nem illőt.

Midőn jelentették, hogy Tenessee társa megjelent a fogoly ügyében, minden tétova nélkül bebocsátották.

Megjelenése imponált. Szegletes, a naptól tulságosan leégetett arczával, egy kis dolmányba és vitorlavászonból készült nadrágba — mely mindenféle módon be volt piszkolva — öltözve, nagy derültséget keltett. Midőn lehajolt, hogy a magával hozott nehéz zacskót maga elé állitsa, kitünt, hogy nadrágszövete eredetileg sokkal kevésbé tisztességes ruházatra volt szánva. Komolyan szoritott minden jelenlevővel kezet, izzadt arczát letörölte vörös zsebkendőjével, mialatt összeszedte bátorságát, s kezét az asztalra helyezve, következőleg szólt az elnökhöz:

— Épen erre jöve, gondoltam magamban, már csak benézek, hogy miként vannak a dolgok Tenesseevel . . . a társammal. Bizony forró egy éjszaka. Nem elékszem rá, hogy valamikor ilyen forróság lett volna . . .

Most egy ideig szünetet tartott. De midőn senkise folytatta meterologiai megjegyzését, ismét a vörös zsebkendőnél keresett menedéket, s nehány perczig erősen törölgette homlokát.

— Talán van valami mondanivalója a fogolyt illetőleg? — kérdé tőle az elnök.

— Igen, igen, — viszonzá Tenessee társa látható megkönnyebbüléssel. Mint Tenessee társa jöttem ide . . . én már négy év óta ismerem őt, s mindent megosztottam vele, jó és rosz napokat, esőt és verőfényt. Nem ugy gondolkodott, mint én, de tudtam valamennyi ostoba tettét . . .

— Egyedül ez az, amit mondani akart? — kérdé az elnök türelmetleuül, miután tartott tőle, hogy humorisztikus dolgok mégis emberiebb gondolkodásra késztetik az itélőszék tagjait.

(Vége következik.)

— A konstantinápolyi ifjusági küldöttséget méltán meglephette az ottani osztrák és magyar nagykövetségi palotát eltorzitó kétfejü sas, mely czimerre ékes német nyelven van felirva „osztrák nagykövetség.“ Ez a dualizmus? vagy Zichy gróf mit képvisel Stambulban?

— Ignatieff hazautaztában Corfun át vette utját Brindizinek, de előre értesülvén a corfuiak gondolkodásáról, Corfuban nem mert partra szállani.

— A konstantinápolyi küldöttség iránti tiszteletből a pécskai ifjuság néhány tagja diszlakomát rendezett, melyről a következőket irják az „A— d“-nek: A diszlakoma 51 pécskai polgár részvételével febr. 5-én megtartatott. Zenészeink „Kossuth induló“-val nyitották meg lelkes estélyünket, nem mulasztván el még a „Szózat“ s más nemzeti dalaink játszásával is éleszteni azon nemes tüzet, melynek lángfolyamát ez estély alatt minden résztvevő érezé lelkével összefolyni. Szentes Vidor kir. közjegyzőnk emelt poharat legelőször, éltette nemzetünk ifjuságát. Utána Csukay Sándor szólt szinte éltetve az ifjusági küldöttséget, midőn egyszersmind őket távirati uton üdvözölni kérte. Mindkét szónok szavát viharos éljenzés követte, s utóbbi inditvány nagy lelkesültséggel elfogadtatván, annak szerkesztésével és elküldésével egy bizottság hatalmaztatott fel. — A jelenvolt résztvevők 26 tagu bizottsága által aláirt üdvözlő-iránt, mely már ma a 300-as bizottság elnökének fel is küldetett, igy szól: „Tisztelt honfiak! A mai diszlakomán egybegyült alolirott magyar-pécskai polgárok, — azon lelkesitő hatás benyomása alatt, melynek gyökereit ti növeltétek hazafiui keblikkben: szivünk mélyéből üdvözlünk titeket, ki a testvérekké avatott lelkes török nemzet irányában fennálló valódi rokonérzelmeinket oly igaz hüen, és akként tolmácsolták: hogy ezek minden vészszel szembeszálló tényetek: világhirü korszakot alkotott. — Óhajtjuk azt, hogy ti, mint hősfiak, a győzelem földéről szerencsésen haza érkezve; és a nemzetnek önérdekei iránti éberségét felébresztve, minden időben oda hassatok, hogy szeretett hazánk nagy és dicső legyen. Kelt Pécskán, 1877. február 5-én. A mai napon tartott diszlakomán egybegyült polgárok bizottsága!!

— Azon diszkardok, melyekkel a szultán az ifjuság küldötteit megajándékozza, már munkában vannak. Gyönyörü török kardok lesznek azok, a legfinomabb damaszk aczélból. Ezen kivül még Abd-ul-Kerim 24 magyar ifjunak küldi meg arczképét, 8-an pedig, kik a legutóbbi budapesti demonstratiókban, s a török sebesültek számára eszközölt gyüjtésekben tevékenyebben vettek részt, utólagosan fogják megkapni a Medjide rendet.

— Az $184^{8}/_{9}$-diki rokkant honvédek menháza részére 1877. évi január havában adakoztak: 1. Lővei Klára Kolozsvár 10 frt, 2. B. Fiath Ferencz 5 frt 3. Majoros István 10 frt, 4. Prély István 10 frt, 5. Uj Arad m. városa 10 frt, 6. Hofmann István Sz. Fehérvár 10 frt, 7. Pethő Vilmos 10 frt, 8. Csuza községe 10 frt, 9. Dr Orbay Antal Jászberény 10 frt, 10. Kecskemét város 50 frt 11. Kossuth Lajos nagyhazankfia arczképeinek elárusitásából 114 frt, 12. Mélykúti olvasó kör 10 frt, 13. Gáspár András tábornok 10 frt, 14. Reviczky Bagi Ilona Debreczen 20 frt 15. Martonfy Károly ügyvéd Zombor 20 frt, 16. Gorove Antal 10 frt. 17. Szilányi Sándor 20 frt, 18. Solt városa 40 frt, 19. Kubicza Pál főispán 10 frt, 20. Plathy Gyula ügyvéd 5 frt, 21. Hajdu Szoboszlói tak pénztár 10 frt. 22. Salgótarjáni kőszénbánya társaság 20 frt, 23. Eperjesi tak pénztár 10 frt, 24. Nogradmegyei népbank 10 frt, 25. A szentesi 48-as népkör 10 frt, 26. Veszprémi tak pénztár 10 frt, 27. Homonnai tak. pénztár 10 frt, 28. Somssich Pál képv. 20 frt, 29. Ó-moraviczai olvasó kör 20 frt, 30. Pankota község 30 frt, 31. Tata és tóvárosi tak pénztár 20 frt, 32. Vetés község 10 frt, 33. Mérey Gyula Bárd 25 frt, 34. Szentes városa 50 frt, 35. Hollán Ernő m. kir. honvéd tábornok és neje 10 frt, 36. Bischitz Dávidné urhölgy 5 frt, 37. Hertelendy Gisella 1 frt, 38. Joannovits György képv. 10 frt, 39. Debreczeni tak. pénztár 20 frt. 40. D. földvári tak pénztár 20 frt, 41. Hummel Károly N.-Bárd 5 frt, 42. Farkas Dávid Zalaegerszeg 10 frt. 43. Csiky Sándor 20 frt. 44. Orosháza község 10 forint 45. Karvásy Ferencz 40 frt. 46. Ó-Moravicza község 20 frt, 47. Losoncz városa 25 frt, 48. Busbak Adám Losoncz 5 ftt, 49. Hontmegye alispáni hivatala 1 frt. 50. Salgótarjáni vasfinomitá társaság 30 frt, 51. Török József gyógyszerész 20 frt. Összesen 901 frt. Tassy Becz László s. k. őrnagy és pénztárnok.

— Tiltott pecsenye. Daczára hogy a nyulvadászat ideje már lejárt, a fővárosi piaczok nyulakkal mégis minden hetivásáron elárasztatnak. A vadászati törvény szigoru végrehajtása czéljából a főkapitányság részéről mai nap egy tisztviselő kiküldetvén, csupán az uj vámház előtti téren 46 darab nyulat foglalt be, melyek a rendőrséghez beszállitatván, a törvény értelmében az Erzsébet evang. árvaleányház, Josephinum és magy. gazdaaszonyok egyletének egyenlő részben kiosztattak.

— Mai nap reggelén a kerepesi uton egy 100 frtos kötvény találtatott, mely a rendőrségnél letétetvén, a tulajdonos azt ott a 16. sz. hivatal szobában átveheti.

— Megtébolyult ex-király. Az „aostai herczeg“, Amade volt spanyol király s Viktor Emanuel fia, ki a koronától pár év előtt ifju kora daczára önként megvált, neje halála fölötti fájdalmában megtébolyult. A délelőttöket rendesen neje sirjánál tölti, ott szent énekeket énekel; délutánonként pedig részint a szt. Fülöphöz czimzett egyházban imádkozik, részint kis gyermekeket tanit a katekizmusra.

— Pórul járt don Juan. Aranyi János lakatos legény kedvesétől 75 frtos takarékpénztári könyvét azon hamis előadással csalta ki, hogy neki Nagyváradra haza kell utazni öröksége átvétele végett s e miatt néhány forint utiköltségre van szüksége; de midőn a könyvet megkapta, a pénzt mind fölvette s azt elfecsérelte. A szerető most a megcsalt leány panasza folytán, elfogatott s a fenyitő törvényszéknek átadatott Különben Aranyi valóságos Don Juan, mert hasonló tacticával már más nők ellen is élt.

Rövid hirek. A dunagőzhajózási társulat, egyelőre csak rendetlen menetekben meginditotta a közlekedést. — Bakay Nándor legközelebbről B.-Csabán felolvasást fog tartani. — Nemcsak Somogy és Biharmegyében, hanem Tolnában is garázdálkodnak a rablók. — Eltünt Temesvárról egy ottani polgárnak közös hadseregbeli hadnagy fia; állitólag Szerbiába menvén. — A berlini muzeumban egy bibliát őriznek, mely egykor magáé Lutheré volt. — Casanova asszony, a hires állatszeliditőnő Gráczban meghalt. Testét a sebek és sebhelyek egész özöne boritotta, melyeket a vadállatokkal való küzdelmeiben kapott.

Szinház, müvészet.

— Mára a nemzeti szinházban a rég óta pihent „Varázs sip“ Mozárt gyönyörü dalmüve van kitüzve. A női nagyobb szerepekben különösen nagy érdekesség tekszik. A férfiak közül Ney ma énekli az első nagyobb szerepet Salastroban. Jövő héten előadásra kerül a „Bolygó hollandi“ is.

— A flórenczi szalmakalap czimü telivér franczia bohózat, mint ujdonság ma, szombaton kerül szinre a népszinházban. Labriete és Marc e ritka leleményességgel irt müve mulatságos ötletei, és bouyodalmai s nevetségesnél nevetségesebb alakjai által jó estével biztat. A darab évek óta sokat mulattatta a közönséget, mely kedvenczévé tették. — Hétfőn megismétlik.

— Szabó Bandi e hónap közepétől kezdve ismét tagja lesz a népszinháznak. Derék legényt kapunk vele, ha többet nem is.

Népnevelés.

— Nógrádmegyéből irják a „H.“-nak ezeket: 1875-ben junius hó 15-én a somos-ujfalusi községi iskolához első tanitó-állomásra 400 forintos fizetés mellett szerencsétlenségemre kineveztettem. Az állomást pedig ugyanazon hó 18-án elfogadtam. A község szegény, és 5%-os adóval a tanitói fizetéseket s a többi iskolai költségeket az állam fedezi. Nagyon fájdalmasan kell kimondanom, hogy már másfél esztendeje, hogy ez állomást elfogadtam, fizetésemből pedig egy krt se láttam. Fiatal ember vagyok, kosztot kellett fizetnem, s nem rendelkeztem egy krajczárral sem. Hitelezőim megtagadták tőlem a további élelmezést. Ily fájdalmas állapot közepette irtam a tanfelügyelő urnak, de minden kérésem s esedezésem viszhang nélkül maradt. Éhezni kellett és rongyosan járni. Sivesen menekültem volna innen, de valamennyi eredeti okmányom és oklevelem Nógrádmegye tanfelügyelői hivatalánál elveszett. S igy nem mozdulhatok innen sehova. Nem elég volt ez, hogy éheztem, rongyosan jártam a tanfelügyelő miatt, hanem még fáznom is kellett. Bekövetkeztek a jéghideg téli napok, a fütetlen tantermekben kellett előadást tartanom. Több héten át szét kellett oszlatnom az iskolát. Jelentéseket mindég rendesen adtam ezek felől a tanfelügyelőnek, de valamint fizetésemről nem gondoskodott ugy az iskoláról. Ez pedig igy ment egész télen át. Most e napokban végre megérkezett fizetésünk, de minden tanitó 100 frttal van megróva, holott a nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi miniszter ur fizetésünket 2395. szám alatt felemelte 300-ról 400-ra és a segédtanitókét 200-ról 300-ra. Különben ezen levonásban is megnyugodnánk, ha elvégre rendesen kapnók fizetésünket. Sediba István, okl. tanitó.

— A belvárosi iskolaszék a czukor utczai torna-iskola padozatának eltávolitását kérelmezte a tanácsnál s a talajnak cserhéjjal való burkoltatását javasolta. A tanács e kérelemnek helyt nem adott, hanem a padozatnak tengeri tüvel kitömött matráczokkal leendő befödését rendelte el, ily matráczok beszerzésére darabonként 13 frtot szavazott meg.

Egyletek, társulatok.

— A kecskeméti „48“-as kör, rég megerősitett alapszabályai értelmében, folyó hó 2-dikán tartotta meg alakuló és tisztujitó közgyülését, mely alkalommal a választás következő eredménnyel ejtetett meg: Elnök Kálniczky János, alelnök Deák László, titkár Csóo Zsigmond pénztárnok Sándor János, t. ügyész Szabó Mihály és Széles János, igazgató választmányi tagok ifj. Kovács Gábor, Balog János, Ozman Henrik, P. Szabó Pál, Sárai Szabó István, Bódogh Zakariás, Móczár András, Szappanos István városi tanács, ifjabb Farkas Ferencz, és. Szabó László, Kincses Mihály, Hadzsi István, Kéry Károly, Szabó István, Altman Farkas, Molnár Lajos, Igács János, Mádi József, Csókás József, Bagi Lajos, Dercsényi István, Gál János és Simonyi Pál.

— A fővárosi mészárosok és kereskedők köre tegnap d. u. 5 órakor tartotta rendes évi közgyülését Tebesch Márton elnöklete alatt. A kör összes bevétele 1876-ban 4712 frt 98 kr, öszszes kiadása pedig 4365 frt 49 kr volt, és egyáltalában semminemü adóssága nincsen. A kör jelenlegi cselekvő vagyona 3320 frt 38 krból áll. A költségvetés 1877-re következőleg állapittatott meg: kiadás 3800 frt, bevétel 4600 frt. Elnök kéri a felmentés megadását, mi egyhangulag megadatott. A jelentés és költségvetés valamint a költség előirányzat elfogadtatott. Azon inditvány, hogy a beléptidij szüntettessék meg — elvettetett. A kisorsolt választmányi tagok helyett — a választás megtörtént s következők lettek megválasztva: Krausz Károly, Pfeifer János, Weisz Mór, Bezán József, Bernhard Jakab, Braunn József, Bergl Ferencz és Jellinek Adolf, számvizsgálókká Röszler Adolf, Pfeifer Ede és Omaszta Miklós, dr. Schwarz Jenő inditványa folytán a választmánynak sikeres müködéseért köszönet szavaztatott. Schwarz azon inditványa, hogy a kör a könyvtárszapitására 100 forint járuljon elfogadtatott. — Ezzel a gyülésnek vége ért.

— A budapesti honvédegylet választmánya f. hó 12-én (hetfőn) d. u. 4 órakor a megyeházban ülést tart, a melyre a választmányi tagok tisztelettel felkéretnek.

— Az országos honvédegyleti központi választmány tegnap haviülést tartott. Az évi közgyülés határozatai felolvastatván, az egyes tárgyak albizottmányoknak adattak ki. Ezen kivül a menház 1877-diki költségvetése tárgyaltatott. A szükséglet 12,500 frtban állapittatott meg. Ezen összegnek egy része a menház vagyonának kamataiból a többi kegyes adakozások által fedeztetik. — Ohajtandó tehát, hogy azok, kik adakozásokat köteleztek, igéretüket pontosan teljesitsék, nehogy a menház ügyei fennakadjanak. A menházban jelenleg 54 rokkant kap ellátást. Felolvastatott a 300-as bizottmány meghivása a konstantinápolyi küldöttek fogadására rendezett banketthez. A közp. honv. bizottm. tagjai számára több jegy van fentartva.

— Gyorsiró-jubileum. A budapesti magyar gyorsiró-egylet 10 évi fönállásának ünnepélyét február 8-án, mint Gabelsberger, a modern gyorsirás atyja születése napjának előestéjén a Hungaria kis disztermében tartotta meg. Az ünnepélyen igen számos egyleti tag és több hölgy jelent meg. Mindenekelőtt az egylet elnöke Markovich Iván tartalomdus beszédet tartott Gabelsberger müködésének jelentőségéről, ezután az egylet titkára Fleischhacker Mór az egylet 10 évi fönállásának történetét vonzó modorban vázolta, Nagy Sándor pedig a megjelent nem-gyorsirók számára a gyorsirás lényegét népszerü modorban ismerteté. Az erre következett közös vacsoránál számos felköszöntés mondatott. Az ünnepély végén a fiatalabb tagok kedélyes tánczmulatságot rögtönöztek, mely késő éjfélutánig tartott.

— Ujegyletek. A nyaradszeredai, és vidéke olvasó-egylet, s a Mező-Turon alakult olvasó-társulat alapszabályai a bemutatási záradékkal elláttattak.

Fővárosi ügyek.

— Uj lőtér. A cs. kir. térparancsnokság megkeresése folytán a tanács a cs. kir. 3. gyalog-hadosztály használatára 1400 lépés távolra lőgyakorlatokra az üllői ut. lóversenytér kis és nagy sertéstó közötti legelőrészt engedte át oly feltétel alatt, hogy a közbiztosság tekintetéből a szükséges óvintézkedések megteendők.

— A tabáni népiskolai könyvtár részére a tanács az egyletet czéljai elérésében lehetőleg támogatni kivánván, egy könyvtári szekrény beszerzésére 120 frtot engedélyezett olykép, hogy a szekrény csak használatul engedtetik át az egyletnek, mig a tulajdonjog a fővárost illetendi.

— A fővárosi rendőrség napi jelentései szerint f. év január havában a légszesz világitás körül mi hiány sem észleltetett. A budai II. és III. ker. lámpáknál azonban e hó folytán nyolcz esetben tapasztaltatott hiány, minélfogva vállalkozónak január havi számlájáról a szerződésileg kikötött birság le fog vonatni s az előljáróságok egyszersmind felhivattak, hogy a vállalkozót jobb világitásra szoritsák.

— Egy használaton kivül álló kut van az ugynevezett, a cs. kir. katonai kincstár tulajdonát képező marczibányi réten, mely daczára annak, hogy mellette ut vezet el, egy alig 3 centimeternyi széles deszkával van csak befödve, s igy az életbiztonságot is veszélyezteti, mire nem mulaszthatjuk el az illetékes hatóságot figyelmeztetni.

— Kültelki fogyasztási adó czimén a mult évről 4483 frt 29 kr levén hátralékban, a tanács utasitotta az adóbehajtási hivatalt, hogy ezen összeget legkésőbb 1877. február végeig behajtani igyekezzék, a behajthatlan tételekről részletes kimutatást terjesszen elő, melyből kitünjék, hogy az egyes tételek behajtása iránt mikor, milyen intézkedések tétettek és jelenleg milyen stadiumba van.

Törvényszéki csarnok.

— A hamis eskü már állandó rovatává vált a lapok törvényszéki tudósitásainak. Ma ismét ily vádban itélt a budapesti fenyitő törvényszék. Ritz Ferencz mázoló mester 950 frt iránt perelt volt Steiner Lipót ellen; perét elvesztette, mivel ez a neki oda itélt esküt letette. Steiner a Károly-kaszárnya bérházának vállalkozója s miután az alválalkozóként szerepelt Knabe épitész megbukott s Ritz a mázoló munkát folytatni nem akarta. Steiner biztatta, hogy csak folytassa a munkát, mert ő fog fizetni és a Knabe bukása utáni munkálatokat folytonosan, hosszu időn át rendesen fizette is. A polgári perben Steiner ellen pervesztes lett s a költségekben elmarasztaltatott, miután Steiner esküt tett. A követelést némi leszállitásokkal megkapta Steiner Lord Samueltől, a ki szintén mint Knabeért jót állott szerepelt volt. Steiner ellen ma volt a végtárgyalás. A törvényszék vádlottat tényálladék hiányából felmentette.

TÁVIRATOK.

A kormányválság.

Bécs, febr. 9. (P. Corr. Érkezett este 7 órakor.) A király legkegyelmesebben fogadta és bocsájtotta el Tiszát és Széll Kálmánt. Aztán fogadta Majláth Györgyöt és Sennyey Pál bárót. E pillanatig Tisza és Széll elutazása iránt még semmi biztos elhatározás nem történt.

Bécs, febr. 9. (Az „Egyetértés“ távirata). A király még ma délelőtt fogadta Tisza, Széll és Wenkheim minisztereket. Ezután Majláth György és báró Sennyey Pál voltak kihallgatáson. Ez utóbbi délután 3 órakor Széchen Antallal értekezett. Végleges határozat még nem hozatott, mindamellett Tisza és Széll miniszterek ma este még Budapestre visszautaznak, hogy a képviselőház holnapi ülésén az ülések elnapolását kérjék. A miniszterek vasárnap ismét ide Bécsbe jönnek. Majláth és Sennyey itt maradnak.

Bécs, febr. 9. (Az „Egyetértés“ távirata.) Ghyczy Kálmánt vasárnapra várják ide.

Bécs, febr. 9. (P. Corr. Érkezett este 10 órakor.) Tisza és Széll ma az esti vonattal Budapestre utaztak és vasárnap ismét visszajönnek Bécsbe. **Ekkor valószinüleg még egy utolsó kisérlet fog tétetni a kiegyezkedésre.**

Bécs, febr. 9. (Az „Egyetértés“ távirata.) Itt el van terjedve a hir, hogy Majláth bizatik meg az uj minisztérium alakitásával.

Bécs, febr. 9. (P. Corr.) Széchen Antal gróf szintén ideérkezett és ma többszörösen értekezett Majláthtal és Sennyeyvel.

A Konstantinápolyból hazatérő ifjuság.

Kanizsa, febr. 9. (Az „Egyetértés“ távirata.) A konstantinápolyi küldöttség fél kettőkor érkezett meg. A megérkezés nagyszerü évatiók mellett történt. Este banket lesz. Holnap reggel öt órakor a küldöttség innen tovább utazik.

Kanizsa, febr. 9. (Az „Egyetértés“ távirata — Feladatott éjjel 12 órakor, érkezett 12 óra 20 percz.) A konstantinápolyi küldöttséget Csáktornyán és Kanizsán tengernyi nép fényesen fogadta. Kanizsán társas ebéd volt, este 200 személyre banket, mely alkalommal lelkes felköszöntések mondattak: Battó a királyra és királynéra, Szücs Kanizsa város polgáraira, Lukáts Kanizsa hölgyeire emelt poharat. Banket után táncz következett.

Székesfehérvár, február 9. (Az „Egyetértés“ távirata.) A konstantinápolyi küldöttség ünnepélyes fogadtatására egy 30 tagu bizottság alakult. A városban a lelkesedés nagy. Holnap ünnepélyes kivonulás a pályához. Este banket.

Eger, febr. 9. (Az „Egyetértés“ távirata) Az egri polgárság és jogakadémia nevében innen küldöttség megy a Konstantinápolyból hazatérő ifjak üdvözletére.

Dunaföldvár, febr. 9. (Az „Egyetértés távirata.) A konstantinápolyi küldöttség fogadtatásánál Dunaföldvár képviseltetni fogja magát.

—

Bécs, február 9. (Az „Egyetértés“ távirata.) A képviselőházban ma osztották ki a budget-bizottság kisebbségének jelentését a párisi világkiállitásra leendő hivatalos küldetés czéljából engedendő hitel végett. A bizottság 700.000, a kisebbség 600.000 frtnyi hitelt inditványoz.

Pétervár, február 9. A „Golosz“ Midhat bukásáról czikkezve, a többi közt azt mondja, hogy a török birodalom vége elkövetkezett; csupán türelem kell annak bevárásához, ami pedig nem nehéz. Minthogy a háboru elkerülhetlen egy állammal, mely hamarabb el fog válság, mint idegen hadsereg által veszni; Oroszországnak elég ideje a keresztényeket megóvni azon veszedelemtől, mely őket Törökország elpusztulásával fenyegeti. Mind a keresztényeknek, mind az oroszokra nézve előnyösebb bevárni, mily irányt vesz az államfelbomlás folyamata, mintsem azt beavatkozás által meghosszabbitani.

Berlin, febr. 9. Ledochowszky érsek az államhatalom iránti ellenszegülés és fölségsértés miatt 2½ évi fogságra s 300 mark birságra itéltetett.

Brüssel, febr. 9. (Az „Egyetértés“ távirata.) Az „Etoile belge“-nek egy párisi levele szerint Jules Simon és Ducazes között heves szóváltás történt, mely még a minisztertanácsban is visszhangra talált.

Bécs, febr. 9. A községi tanács elhatározta, hogy petitiót fog a birodalmi tanácshoz benyujtani hitel-engedélyezés iránt a párisi világkiállitásra.

London, febr. 9. (Az „Egyetértés“ távirata.) A titkos tanács elrendelte, hogy szarvasmarhát, juhokat és kecskéket csak Glasgowban, Gooleban, Grimsbyben, Hartlepoolban, Hullban, Littlehamptonban, Londonban, Middlesboroughban, Newcastleon Tyneban, Plymouthban, North-Schieldsben, Southamptonban és Sunderlandban szabad a partra szállitani, és hogy tiz nap alatt a hajóból való kiszállitás után meg kell ölni.

Berlin, febr. 9. (Az „Egyetértés“ távitata). A birodalmi kanczellár tegnap parlamenti ebédet adott, melyhez a képviselőház elnökei voltak meghiva. Bismarck herczeg a külügyeket illetőleg igen tartózkodólag nyilatkozott. A jelenlévőkre mindazonáltal azon benyomást tette, hogy Bismarck véleménye szerint Oroszország mindenesetre fel fog lépni Törökország ellen, de Németország részéről semminemü anyagi segélyt sem várhat.

Prága, febr. 9. A kerületekben a birodalmigyülés választásoknál ó-csehek választattak, csak a randnitzi kerületben választatott meg Sladkovszky ifju-csehpárti 285 szavazattal 102 szavazat ellenében, néhány kerületben az ifju-csehpártak jelentékony kisebbségben maradtak.

Versailles, febr. 9. (Kamara ülés.) Gambetta interpellatiójára Dacazes kilátásba helyezi a diplomatiai levelezések legközebbi közlését. A miniszterelnök kijelenti, hogy a kabinetben teljes egyetértés uralkodik.

Bukurest, febr. 9. Állitják, hogy Studza azért lépett ismét kabinetbe, hogy a következő programmot keresztül vigye: A katonai kiadások jelentékeny leszállitását; a földadó felemelését; a tehernélküli államjószágok progressiv eladását s az egyensuly helyreállitását az 1877-diki budgetben.

London, febr. 9. Salisbury diplomatiai jegyzéke Derbyhez Berlinből nov. 23-dikáról, ezeket mondja: A császár élénk reményét fejezte ki a béke fentartása iránt, s kijelentette, hogy személyes befolyását a lehetőségig érvényre juttatta a czárnál s továbbra is törekedni fog azt érvényre juttatni. A császár azt vélte, hogy Sándorra ezen politikát a törökországi hitsorsosok nyomása kényszeriti; észszerü reformok által biztositékok mellett elkerülhető az occupatio; Európának lehetetlen továbbra is elfogadni a porta puszta igéreteit.

Bécs, február 9. Magyar földteherm. kötvény 73.50. Salgó-Tarján 74 — Magyar hitel 117 25 Magyar záloglevél 86.25 Erdélyi 83 — Magyar keleti vasut 59.50 Magyar sorsjegy 74.—. Magyar földhitel 23.—. Magyar vasuti kölcsön 99 25 Anglo-magyar —.—. Franco-magyar bank —.— Alföld 98.—. Magyar északkeleti vasut 94.25 Kelet-vasuti elsőbbségi kötv. 60 70 — Tiszai vasut 159.50 Municipalis bank 14 —.

Bécs, február 9. Hitelrészv. 148.20 Galicziai 211.25. Államvasut 242 50. Rente 63.— — 1860-as 111.50.— 1864-es 135.—. Ezüst 114.40. — London 123 05 — Uniobank —.— Átalános épitőbank —.—. Angol-Osztrák 77.50. Lombard 78—. — Tramway —.— Hitelsorsjegy 162.25 Napoleond'or 9.84.— Arany 5.88.—. Frankfurt 59.80 — Porosz pénzutalvány 60.45. Török sorsjegy 18.—. Angol épitőbank —.—.

Éjjeli pósta.

A magyar miniszterválságról az uj „Presse“ mai esti száma a következőket irja:

„A magyar miniszterválság gyors és szabályos folyamatnak indult. Tisza Kálmán a tegnapi kihallgatáson átnyujtotta a királynak a magyar minisztérium leköszönő kérvényét, s megbizatván a fejedelem által azon egyének javaslatba-hozásával, kiket utódaiul alkalmasoknak tart; első sorban Majláth György országbirót, másodsorban a magyar conservativek vezérét, br. Sennyey Pált jelölte ki. A két nevezett táviratilag azonnal Bécsbe hivatott, s ma reggel már meg is érkezett ide. Sennyey, a magyar országgyülésnek már régtől fogva oraculuma és azon férfiu, kit Magyarországon hallgatag egyértelmüség következtében mindig a fuzió-minisztérium utódának tekintettek, első sorban az, kit szemügy alá vettek. A ő conservatismusa nem szolgál lényeges akadályul kormányképességére nézve; mert Sennyey conservatismusát nem kell összetéveszteni a lajtháninneni hübéri nemességgel. Az ő politikája, amennyiben eddigi parlamenti szerepléséből megitélhető, kevésbbé nemzeti, s valamivel a centralisatio felé hajlóbb, mint Tiszáé, egyebekben pedig az utóbbiétól nem tér el lényegesen, minthogy épen Sennyey, ámbár ellenzéki vezér, sohasem képezett komoly ellenzéket Tisza ellenében. — Akarja-e és birja-e Sennyey a kormányt elvállalni, az más kérdés. Már gyakran kinálták tárczával, de ő mindannyiszor azt felelte: „Az én időm még nem jött el.“

Hát mosteljött-e? Remélheti-e, hogy szemben a nemzeti áramlattal, melyet a kiegyezési kérdés a fékektől megszabaditott; szemben a többséggel, mely Tisza visszaléptére tetszést rival: az ész vagyis az engedés politikáját egy szilárd pénzügyi gazdákodás követelményeire nézve győzelemre juttatja? Báró Sennyeynek e kérdést igazán meg kell fontolnia, mielőtt a tárczát elvállalja. Beszélnek a közte és Andrássy gróf közt fennforgó viszályról, mi az ügyet még bonyolultabbá teszi. Nagyon komoly pillanat érte Magyarországot.“

—

A spanyol-cubai viszály, mely már tiz év óta tart, remélhetőleg nemsokára véget ér. A következő egyesség elfogadására van kilátás. Béke köttetik s a sziget autonomiát kap; Cubán még öt évig egy spanyol főkapitány marad, azután a nép fog kormányt választani. Martinez Campos tábornok Maxime Gomez fölkelővezér kiséretében Spanyolországba jön, hol az utóbbi tábornagyi rangra emeltetik. Jovellar főkapitány már elutazott, hogy az emlitett egyezség végett Campossal értekezzék.

Mexicóból érkezett hirek szerint az elnökválasztás Porfirio Diaz javára ütött ki. Különben is az egész köztársaság Diaz hatalmában van Cinaloa és Chihuahau kivételével. Lerdo és Iglesias eltávoztak a köztársaság területéről s hir szerint San-Franciscoba mentek,

KÖZGAZDASÁG.

— **Heti jelentés az ipar állásáról Budapesten.** A farsang vége felé jár, azon iparágak is, melyek az év e szakában vannak tulajdonképen elemükben, igen megérzik a megrendelések fogytát s iparunk állását a jelen naponban, felette kevés kivétellel, általában pangónak kell mondanunk. A királyi udvar, mely a telet körölbelül egészen Budapesten töltötte, sok iparosnak adott foglalkozást; most az udvar Bécsbe költöztével ezek innen nyert keresete is megszünt. Az idő lanyhulván, a mult évben be nem fejezett ujabb épületek belső berendezésével serényen foglalkoznak, a mi asztalosoknak, lakatosoknak, szobafestőknek kárpitosoknak stb. ád némi munkát, bár, korántsem oly mérvben, hogy ezek közt is munkahiány ne volna érezhető. Különben uj lakások berendezése ma nem jár nagy nyereséggel; a pesti épitőtársaságnak is (recte Erlanger) váczi köruton már egy év óta állnak diszes házai — s üresek, mert számos lakás áll üresen egyéb házakban is, s a társaság által kivánt bért a lakáskeresők nem akarják megajánlani. A lakbér mindazonáltal nem száll le; talán, ha az idők igy maradnak, a háziurak mégis rágondolják magukat a bérleszállitásra. Az ily épitési bejelentések a fővárosnál csak toldalékokra szoritkoznak, nagyobb épület terve nincs bejelentve. Az iparosoknak foglalkoztatást fog most adni a távirda-igazgatóság, mely 26000 db. csavaros hajlitott tartóvasra, 20000 db. négyszögfejü facsavarra, 70,000 kilogram huzalra 45 ezer különnemü porczellán elszigetelőre stb. hirdetett ki szállitási felhivást. A szobrászatról — iparos szobrászatot értve — jelenthetjük, hogy bár nagyobb épületeinknél a szobordiszités igen el van terjedve, ezen ipar mégis pang, a mennyiben t. i. a nagyobb épületekkel megbizott müvezetők, különösen az állami épületeknél, a bécsi iparosokkal dolgoztatnak, mert velök régi benső viszony köti őket össze. És ez annyira megy, hogy a tulajdonképeni müvészeti diszitésekre szánt összegeket is ezen bécsi kőfaragó vállalkozóknak juttatják, a kik gyakran itt Budapesten a legjövedelmezőbb üzleteket kötik.

—

Budapesti gabna és értéktőzsde. Budapest, febr. 9. Buza ma kielégitően volt kinálvan, de jó vételkedv mellet az árak a tegnapi hivatalos jegyzésen felül néha néhány krajczárral emelkedtek; a forgalom 1200 m. mázsa volt; tengeri hiányzik iránya szilárdabbnak mutatkozott, a többi gabnafajok változatlanul jegyeztetnek gyér üzlet mellett.

Határidőüzletnél az irány szilárd, buza tavaszra 12.85—12.90; zab tavaszra 7.72—7.79; tengeri, bánsági máj.—jánisra 6.58—6.64; káposztarepeze 15.25—15.50, bánsági 14 75—14 88.

Értéktőzsde. Egyes jelentéktelen kötések képezték a mai forgalmat a nélkül, hogy az irány határozott jelleget öltött volna. Üzérkedő papirokban a speculátió fölötte tartózkodó volt, a hausse-irány azonban nem volt képes tulsulyra emelkedni.

Déli tőzsde. Nem volt üzlet, és árfolyamok sem jegyeztettek. Ganz-féle részvények 140-en köttettek, egyéb helyi értékek nem hozattak forgalomba. Magyar földtehermentes kötv. $73^{5}/_{8}$-on, arany záloglevelek 98 25-ön, 20 frankos aranyak $7.86^{1}/_{2}$-en markjegyek 60 40—60.50-on keltek.

Bécsi értéktőzsde. Az előtőzsdén tökéletesen pangott a forgalom, a névleges jegyzések meglehetős szilárd hangulatra mutatnak; osztrák hitel 148.40, anglo 78 25, magyar hitel 117 25, 20 frankos arany 9 84.

—

Consuli jelentések. Smyrnában székelő főconsulunk jelentése szerint: az ottani kormány, f. évi január hó 10-én kelt rendletével, az állatok és a gabona kivitelét eltiltotta. Minden ide vonatkozólag fennálló szerződés, a mennyiben a tilalom kihirdetésétől számitott tiz nap alatt a kereskedelmi törvényszék által nem hitelesittetett, érvénytelennek fog tekintetni. — Saigon-ban székelő consulunk jelentése szerint pedig a Cochinchina keleti partján fekvő és Anam királysághoz tartozó Quinhon kikötő 1876. évi november hó elsejétől kezdve az idegen kereskedelem számára nyitva áll.

—

— **A pesti könyvnyomda**-részvény-társaság évi jelentése szerint az 1876. évi osztalék 500 frtos részvény után évi osztalék 60 frtban, a kamatok s a felülosztalék ben foglaltatnak. A társulat részt vett a szegedi országos kiállitáson, és ugy a társulat, valamint a vezénylő igazgató külön az első kitüntetésre érdemesitettek. Az évi mérlegből kitünik, hogy az 1876-ik évről a tartalék számlák 17304 frt és 11 kr. külön tartalék számlán 28,326 frt 13 kr. és rész illeték számlára 5234 frt 07 kr. iratott, Az évi tiszta nyeremény 28.932 frt és 21 krra rug, melyből 444 darabb kibocsájtott 600 frtos részvényre 26.450 frt osztatik szét mig 2472 frt és 21 kr. a nyeremény és veszteség számlára áttétetik.

— **A zugligeti nyárilak részvéntársulat** f. é febr. hó 25-én d. e. 10 órakor fogja 8-ik rendes évi közgyülését megtartani. A társulat vagyona — mint az évi jelentésben látható — 221,443 frt és 69 krt képvisel és p. Ingatanokban 212,500 frt ingóságokban, 3600 frt vizvezetékben 1400. Pénzkészlet b. 1666 frt 48 kr. Követelésekben 612 frt 51 és végül az 1877. évet terhelő kiadásokban 1664 frt és 70 kr. Az ezen összegből levonandó teher után az 1876-ik évre 4581 frt és 93 kr. marad, mely összeg azonban nem osztatik szét, hanem az 1877-ik évre átvitetik.

Árverések, csődügyek. (Kivonat a „Budapesti Közlöny“ febr. 9-ik számából): Vaál (Székesfehérvár) márcz. 10. Tóth József ingatlanai 1800 frt 100 frt és 900 frt. — Budapest márcz. 6 Ujlaky József csillag utcza. háza 10,250 frt — Székely-Udvarhely márcz. 19. Kovács Lajosné ingatlana 1950 frt és ingóságai 136 frt. — Budapest marcz. 10. Antonovits füzfa utczai ingatlana 4723 frt. — Csécse (B.-Gyarmat márcz. 10. ifj. Demény Antal ingatlanai 2630 frt 268 frt és 79 frt. — Budapest márcz. 13. Tanyay Károly rózsa utczai háza 26,628 frt. — Pécs márcz. 5. Brezits Sándor háza 1000 frt. — Felesuth (Székesfehérvár) márcz. 5. Halász Sándor birtoka 22,669 frt — Rábapatona (Győr) febr. 15 Németh Ferencz ingóságai 1990 frt és ingatlana 9539 frt — N.-Várad és h. k. Szoldobágy márcz. 1. és 7. Farkas János ingatlanai 3883 frt 25 frt 57 frt 550 frt és 460 frt. — Szabadszállás (Kun-Szt.-Miklós) márcz. 1. Blau Mózes háza 3624 frt.

Csőd; Weltner Adolf pápai rőföskereskedő ellen. **Csődmegszüntetés;** Pongrácz György hagyatéka ellen (Maros-Vásárhely és Beregszászi Gusztáv maros-vásárhelyi kereskedő ellen.

Budapesti szinlapok.

Szombat, 1877. február 10-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Sába királynője.

Nagy dalmü 4 felvonásban.

Személyek:

Salamon,	Ódry L.
Baál-Hanán,	Tallián
Assád	Ellinger
Főpap	Kőszeghy
Sulamih,	Nagyné
Sába királynője	Tannerné
Astaróth,	Nádayné

Kezdete 7 órakor.

VÁR-SZINHÁZ.

Csalódások.

Eredeti vigjáték 4 felvon. Irta Kisfaludy Károly.

Személyek:

Gróf Elemir	Feleki
Báró Kényesy	Náday
Köröndi Lina	Prielle C.
Vilma	Jászay M.
Lombai	Komáromy
Elek, fia	Halmi
Lidi	Szigeti J.
Lucza	Szathmáriné
Mokány	Szigethi I.
Tamás	Ujházi
Antal	Kazaliczky
Péter	Tóth Imre

Kezdete 7 órakor.

NÉP-SZINHÁZ.

Először:

A florenczi szalmakalap.

Franczia bohózat 5 felvon Irták Marc-Michel és Labiche; forditotta B. A.

Személyek:

Fadtuár	Eőri
Nonank	Horváth
Helena	Békesi
Veziné	Tihanyi
Bobén	Karikás
Bepertüi	Együd
Anaisz, neje	Dancz Nina
Sampinyi	Lukácsyné
Tavernié	Várady
Klára	Pártényiné
Aszil	Bakonyi
Tardive	Zádor
Trulyeber	Kovács I.
Felix	Tiszai
Vrrginia	Gyöngyösi I.
Klotild	Mohácsi S.

Kezdete 7 órakor,

Vizállás és időjárás.

Budapesten február 9. 1.42 m. 0 fölött tiszta.
Pozsonyban február 9 2.52 m. 0 fölött felhős.
M.-Szigeten február 9. 0.76 m. 0 fölött esős.
Szatmáron február 9. 0.54 m. 0 fölött száraz.
Tokajban február 9. 1.00 m. 0. fölött szeles.
Szolnokon február 9. 0.83 m. 0 fölött ssáraz.
Szegeden február 9 1.92 m. 0 fölött szárasz.
Aradon február 8. m. 0 0.73 alatt esős.
N.-Becskerek, február 8. 0.08 m. 0 fölött esős.
Bezdánnál február 5. 2.27 m. 0 fölött esős.
Verbászon február 4 1.76 m. 0 fölött eső.
Eszéken február 9. 1.99 m. 0 fölött száraz.
Sziszeken január 15. 1.57 m. 0 fölött felhős.
O-Orsován febr. 3 0.48 m. 0 fölött száraz.
Barcson február 6. 1.00 felhős.
Mitrviczon január 4. 5.43 m. 0 fölött száraz.
Zimonyban január 4. 5.13 m. 0 fölött száraz.

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

A budapesti áru- és értéktőzsde árjegyzései. (HIVATALOS.)

Gabona árak *1877. február 9.*

BÚZA	ó vagy uj	Hangulat	100 kilogr. ára frtkr.—frtkr.	Befizet	100 kilogr. ára frtkr.—frtkr.
bánsági	uj		72 —.— —.—	100	73 —.— —.—
„	„		74 —.— —.—	120	75 —.— —.—
„	„		76 —.— —.—		77 —.— —.—
tiszav.	„		72 —.— —.—		73 —.— —.—
„	„	lanyha	74 12.15—12.30		75 12.40—12.60
„	„	„	76 12.70—12.80	200	77 12.90—13.—
pestv.	„	„	74 11.70—11.80	100	75 11.90—12.10
„	„	„	76 12.25—12.40	100	77 12.50—12.65
fehérm.	„	„	78 12.75—12.85	300	79 12.90—13.—
„	„	„	72 —.— —.—		73 —.— —.—
„	„	„	74 12.20—12.35		75 12.45—12.65
„	„	„	76 12.75—12.85	200	77 12.95—13.05
bácskai	„	„	74 12.15—12.30	200	73 12.40—12.50
„	„	„	76 12.70—12.80	100	75 12.90—13.—

	hektoliter	Hangulat	frtkr.—frtkr.	Befizet
RÓZS . . 70—72 után		lanyha	9.70—9.90	200
ÁRPA takarm. 60—62	„		6.70—7.20	
„ maláta 62—63.7	„	esendes	7.30—8.55	100
ZAB . 36.4—40.1	„	lanyha	7.50—7.85	200
KUKORICZA, 74.7	„	szilárd	5.90—6.—	200
„ másnemü 72.8	„	„	5.70—5.80	160
ZAB . . nélkül	„	szilárdabb	— —	80
REPCZE, fekete .	„	„	—.— —.—	100
„ bánáti .	„	esendes	—.— —.—	100
KÖLES	„	„	5.50—5.70	200

Különféle termények.

			Befizet
Heremag	szilárd	magyar 80—90 p. á.	
Disznózsir	lanyha	pesti 71.—	
Szalonna	lanyha	—.— p. — 61 kr. á.	60
Faggyu	szilárd	— p. 56—56. frt á.	
Szilva	szilárd	23.25——.—	100
Dió	szilárd	28—30.— kr.	1000
Gubacs	szilárd	30.50—	100
Hamuzsir	keresetlen	feh. 32.10, kékes 25.90	100
Borkő	szilárd	67.75 kr.	140
Méz	lanyha	nyers 32.— sárga csurg. 37	90
Viasz	keresetlen	rozsnyói 140	
Szesz	esendes	34.——34.40 kr.	500

Kötvények:	Adva	Tartva	Befizet
Magyar vasuti kölesön 120 frts	99.25	99.50	200
Gömöri államvasuti záloglevél	—.—	—.—	160
Magyar sorsjegy kölesön . .	74.—	74.25	200
1871-ik magyar államkötvény	—.—	—.—	500
1872-ik „ „	—.—	—.—	300
1874-ki m. k. kincst. ut. 6% oz.	96.75	97.25	500
Földtherm. kötvény magyar .	73 5/8	73.7/8	1000
„ „ 1867. zár.	72.7/8	73.25	
„ „ temesi b.	71.75	72.25	
„ „ 1867. zár.	71.25	71.75	80
„ „ horv.-szl.	—.—	—.—	200
„ „ erdélyi	71.75	72.25	200
Szőlővváltsági kötvény 100 frts	72.—	72.25	200
1871. pestvárosi köles. 6% .	88.—	88.50	500
Biztositások:			200
Első magyar biztositó társaság	1165.—	—.—	200
Haza, életbiztositó társaság .	—.—	26.—	210
Pannonia, viszontbiztos. társ.	375.—	385.—	200
Pesti biztositó intézet . . .	44.50	45.—	100
Vasutak:			100
Pécs-baresi vasut	—.—	—.—	200
Pesti közuti vaspálya társaság	166.—	167.—	200
Budai „ „ „	20.—	21.—	500
Ujpest-Rákospalotai lóvonatu .	—.—	—.—	200
Alföld-Fiumei	—.—	—.—	200
Észak-keleti	93.—	94.—	105
Magyar-keleti	—.—	—.—	200
Első erdélyi	—.—	—.—	200
Déli vaspálya-társaság . . .	—.—	—.—	
Budai hegyipálya	53.50	55.—	
Bankok:			
Municipális hitelbank . . .	14.50	14.75	100
Angol-magyar bank	40.—	42.—	100
Magyar általános hitelbank .	117.—	117.25	200
Franco-magyar bank . . .	—.—	—.—	200
Magyar által. földhitelrészv.-t.	23.—	24.—	160
Kisbirtokosok földhitelintéz.	38.—	—.—	80
Takarék- és hitel-egylet . .	—.—	—.—	100
Budai-óbudai néphank . . .	—.—	—.—	300
Iparbank	39.—	40.—	300
Budai kereskedelmi bank . .	38.—	42.—	200
Pesti „ „ „ .	567.—	568.—	100
Pesti iparbank	110.—	112.—	150
Pest-budai kézmüves-bank .	44.—	45.—	
Birodalmi tisztiegyl. m. hit. int.	—.—	—.—	
Takarékpénztárak:			
Gödöllői takarékpénztár .	—.—	—.—	
Országos központi „ .	76.50	77.50	Leszám kamat
Pesti I. hazai „ .	2225.—	—.—	
Pest-Budai fővár. „ .	302.—	303.—	4
Pest-külvárosi „ .	70.—	72.—	4
Szent-Endrei „ .	—.—	—.—	4
Ujpesti „ .	—.—	—.—	2
Malmok:			—
Concordia-gőzmalom . . .	360.—	365.—	3
Erzsébet-gőzmalom	196.—	198.—	
Luiza-gőzmalom	168.—	169.—	
Molnár- és sütő-gőzmalom .	305.—	310.—	
Hengermalom	755.—	765.—	
Victoria-gőzmalom	280.—	282.—	
Első budapesti gőzmalom . .	855.—	860.—	
Pannonia-gőzmalom	935.—	945.—	
Különféle iparpapirok:			
Építőtársaság, Pesti . . . ,	—.—	—.—	
Serfőződe, I. magyar . . .	250.—	255.—	
Sertéshizlaló	135.—	140.—	
„Athenaeum“ könyvnyomda .	232.—	234.—	
Pesti	505.—	510.—	
„Franklin-Társulat“	—.—	—.—	
Ganz-féle vasöntöde	140.—	150.—	
Gschwind-féle szeszgyár . .	221.—	222.—	
Kereskedelmi épület	—.—	—.—	
Gyapjumosó és bizom. I. magy.	112.—	114.—	
Salgó-Tarjáni kőszén . . .	74.—	76.—	
„ vasöntöde . .	25.—	28.—	
Schlick-féle vasöntöde . . .	72.—	73.—	
Sóskúti kőbánya-társaság . .	80.—	82.—	
Spodium és csontliszt . . .	185.—	195.—	
Szeszgyár, I. magyar . . .	—.—	—.—	
Kőszén- és téglagyár (Drasche)	41.—	43.—	
Általános Waggon-köles. társ.	—.—	—.—	
Alagut-társaság	52.—	53.—	
Tégla- és mészégető, ujlaki .	25.—	26.—	
Téglagyár, kőbányai . . .	36.—	37.—	
Zálogleve lek:			
Magyar földhitelintézet 5%	86.3/4	86.50	
„ járadékbáreza . 5%	98.25	98.50	
„ jelzálogbank . 5 1/2%	79.25	80.—	
„ ált. földhitelt. 6%	—.—	—.—	
„ „ „ 5 1/2%	—.—	—.—	
Pesti kereskedelmi bank .	88.75	89.—	
Kisbirtok. földhitelintézet 6%	85.50	86.—	
Elsőbbségek:			
Éjszakkeleti vaspálya . 5%	—.—	—.—	
Magyar galicziai vasp. ez. 5%	—.—	—.—	
I. erdélyi vasp. 5% ez. frt 100	—.—	—.—	
Budapesti lánczhíd . . 6%	86.—	86.50	
Budapesti malom . . 6%	—.—	—.—	
Pénznemek:			
Császári arany	5.86	5.88	
Osztrák-magyar 8 frtos arany	9.86	9.87	
20 frankos arany	9.86	9.87	
Osztrák és magyar ezüst . .	114	114.50	
Porosz pénztárjegy	60.45	60.60	
Váltók:			
Augsburg 100 délném. frt után	—.—	—.	
M. Frankfurt 100 din. frt után	59.80	60.—	
Hamb. 100 din. bir. Mark után	59.80	60.—	
London 100 font Sterling után	123.3/8	123 5/8	
Milano 100 Lir. n lit (fre) után	—.—	—.—	
Páris 100 franc után . . .	48.85	49.—	

A bécsi tőzsde árjegyzései. *február 8.*

	Adva	Tartva
I. Osztrák államadósság.		
Egys. jár., jegyekb. máj.—nov. 5%	62.95	63.10
„ „ ezüstben jan.—jul. 5%	68.45	68.60
Sorsolással 1839-ből egész sorsjegy pp.	287.50	288.50
„ 1860-ból 100 frtos 5%	118.—	118.40
„ 1864-ből 100	135.—	135.50
II. Földtehermt. kötvény.		
Horvát-tótországi 5%	—.—	—.—
Erdélyi 5%	71.75	72.50
Temesi Bánság 5%	71.75	72.25
Temesi 1867-iki sorsol, záradékkal	71.25	71.75
Magyar 5%	73.—	73.75
„ 1867-iki sorsol záradékkal	72.50	73.25
III. Magy. közkölcsönök.		
Dunaszabályozási 5% 100 frtos .	103.80	104.20
Magy. vasuti 120 frt (300 frk.) 5%	99.—	99.50
Gömöri záloglevél 5% 150 frt .	—.—	—.—
Magyar nyeremény 100 frt . . .	74.—	74.50
„ 50 frt . . .	—.—	73.50
„ szőlődézsma válts. 100 frt .	71.50	72.—
Pest városi 6%	—.—	—.—
IV. Bankrészvények.		
Ang.-osztr. b. 200 frtos 120 frt bef.	78.30	78.50
Angol-magyar bank 160 frt 40%	—.—	—.—
Magyar földhitelintézet 200 frt 50	23.—	24.—
Keresk. és iparhitelintézet 160 frt	148.20	148.40
Magyar általános hitelint. 200 frt	117.—	117.50
Pesti kereskedelmi bank 500 frt .	—.—	—.—
Alsó-ausztriai leszám. bank. 500 frt.	685.—	691.—
Franco-osztrák 100 frt	—.—	—.—
Franco-magyar 200 frt	—.—	—.—
Magyar ált. munieipalis 200 frt 40 .	14.—	14.50
Osztrák nemzeti bank	836.—	838.—
Uniobank 200 frt	54.—	54.50
V. Közlekedési vállalatok.		
Alföld-fiumei pálya 200 frt . . .	97.—	98.—
Dunagőzhajózási társ. 500 frt pp.	347.—	349.—
Pécs-baresi pálya 200 frt ezüst . .	102.—	104.—
Kassa-oderbergi pálya 200 frt . .	86.—	87.—
Első erdélyi pálya 200 frt ezüst . .	82.—	81.50
Állampálya 200 frt pp.	243.—	244.—
Déli pálya 200 frt	78.—	78.50
Tiszai pálya 200 frt	159.—	160.—
Magyar-gácsorsz. első pálya 200 frt .	82.—	82.—
„ észak-kel. pály 200 frt ez. .	93.50	94.—
„ keleti pálya 200 frt	—.—	—.—
„ nyug. székesf.-gráez 200 frt	1.50	92.—
Bécsi Tramway 200 frt	96.50	97.50
VI. Zálogievelek.		
Osztrák földhitelintézet sorsj. 5% .	105.—	105.50
„ 33 éves visszafizetés 5% . .	89.25	89.75
Nemzeti bank o. é. 5%	96.70	98.85
Magyar földhiteltárs. 34 év 5 1/2% .	—.—	80.—
„ földhitelintézeti 5 1/2% .	86.—	86.25
„ kereskedelmi bank 23 év .	—.—	—.—
VII. Elsőbbségi kötvények.		
Alföld-fiumei pálya 200 frt. ez. 5% .	64.25	64.75
Báttaszék-Dombovár 200 frt ez. 5% .	58.—	60.—
Pécs-baresi pálya 200 frt ezüst . .	72.—	73.—
Kassa-oderbergi 200 frt	67.—	67.25
Első erdélyi pálya 200 frt ezüst . .	61.—	61.25
Állampálya 500 frank 3%	155.—	156.—
„ 1867-iki 3%	146.—	147.—
„ 200 frt 5%	146.50	147.—
Tiszavidéki 5%	76.50	78.—
Magyar észak-keleti 300 frt . 5%	63.—	63.25
„ keleti . 300 frt . 5%	—.—	—.—
„ nyugoti . 200 frt . 5%	63.—	63.50
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt . . .	58.—	60.—
Károly Lajos pálya 300 frt II. kib. .	101.50	101.75
VIII. Magánsorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt	162.75	163.25
Clary 40 frt pp.	31.—	31.50
Dunagőzhajózási társ. 100 frt pp. .	95.—	95.40
Innsbruck városi 20 frs	18.—	18.50
Keglevich 10 frt	14.—	14.50
Krakkói sorsjegy kölesön 20 frt . .	14.25	14.75
Budavárosi kölesön 40 frt	32.—	33.—
Pálffy 40 frtos pp	29.—	29.50
Rudolf alapitvány 10 frt	13.60	14.—
Salm 40 frt pp.	39.—	40.—
Salzburgi díjsorsjegy 20 frt	15.75	16.—
St.-Genois 40 frt pp.	20.—	21.—
Stanislau városi 20 frt	21.—	—.—
Trieszt város 100 frt pp.	121.—	—.—
Waldstein 20 frt pp.	23.25	23.75
Windischgrätz 20 frt	24.—	25.—
IX. Váltók (3 hóra).		
Amsterdamra 100 frt holl. 3 1/2% .	102.25	102.50
Angsburgra 100 mark . . 4 1/2% .	—.—	—.—
Berlin 100 mark . . . 4% .	60.—	60.15
Boroszló 100 taller . . 4% .	—.—	—.—
Brüsse 100 frs . . . 2 1/2% .	—.—	—.—
Frankfurti 100 mark . . 3% .	60.—	60.15
Hamburgra 100 b. márk. 3% .	60.—	60.15
Londonra 10 font sterling 2 1/2% .	123.—	123.80
Marseille 100 frank . . 4% .	—.—	—.—
Páris 100 frank . . . 4% .	48.95	49.05
Pénzek árfolyama.		
Cs. k. arany	5.87	5.88
20-frankos arany	9.85	9.86
Orosz imperiale	—.—	—.—
Mária-Terézia-taller	—.—	—.—
Ezüst	114.50	114.70
Egyleti taller	—.—	—.—
Porosz pénztári utalvány . . .	60.60	60.70

HIRDETÉSEK.

Kőszén-, koksz- és fa-árleszállitás.

Mától fogva minden fütőanyagot olcsóbban adok el, és előjegyzéseknél az egész évi szükségletre fölötte előnyös árakat engedélyezek.

Baglyasi salon-kőszén

mely a t. ez. közönségnél itt mint salon- és szobafütő szén kevésbbé ismeretes, de mely kitünő kőszén tisztasága, szagnélkülisége, erős meleget árasztó, és kevés hamut tartalmazó és olcsósága által az oraviczai és porosz kőszén előtt előnyt érdemel; ajánlom mindenkinek próbaként, hogy kiki annak valódiságáról teljes meggyőződést szerezhet.

Éder Antal Gyula,

38 10—8

legrégibb fütőanyag-megrendelési iroda, a korona-utcza sarkán és váczi-utcza 12. szám, földszint a kapubejárattal szemben az udvarban.

IGÉRVÉNYEK IGÉRVÉNYEK

Magyar jutalom-sorsjegyekre.

Fönyeremény | 3 1/2 forint és bélyeg. 100,000 forint Huzás február 15-én. | Levonás nélkül!

„MERCUR“

váltóüzlet adminisztrátiója

csak Bécs, Wollzeile 13. sz. a.

Szintén kapható: 40 6—6

KAINRATH L.-nél Budapesten,

Ferencz József-téren, a lánczhiddal szemben.

Schaffer és Schönberger

elhelyezési intézete

BUDAPESTEN, VÁCZI KÖRUT 63. SZ.

Elhelyez és megrendel azonnai ügyes és megbizható egyéneket minden szakmából, u. m.: könyvezetők, pénztárnokokat, irnokokat, **házfelügyelőket, kezelőket, mezőgazdászati és erdészeti tiszteket, kereskedői segédeket,** gyakornokokat és tanoncokat, **nevelőket, nyelv-, zene- és rajztanitókat,** mérnököket, gépészeket, gyári munkásokat stb. stb.

Raktárnokokat, felügyelőket, kapusokat, házmestereket, mü- és zöldség-kertészeket, szakácsokat, irodaszolgákat, komornákat, inasokat,

továbbá: 52. 30—2

gazdasszonyokat, kulcsárnőket, társalgónőket, utazási kiséröket: varró- és szabónőket; német, francia, angol, olasz és magyar nevelőnőket, pénztárkezelő-nőket, számvevő-nőket, bolti leányokat, árnő-nőket, dohánytőzsdék, szállodák, vendéglők és kávéházak számára.

Gyors és pontos kiszolgáltatást biztositva becses megbizásokat kér.

SCHAFFER és SCHÖNBERGER

elhelyezési intézete.

Állomást keresők minden szakmából leggyorsabban elhelyeztetnek.

Budapesten

eladandó zongorák.

Bővebb értesitést ád az „Egyetértés“ kiadó-hivatala.

Szárnyzongora.

Egy erős, igen jó tiszta hanggal, régi ismeretes gyárostól legujabb divatu; egy nagyobb hivatalnok költözködése végett bámulatos olcsón eladó.

Zongora.

Egy igen jó és szép zongora vastámmal, ismeretes bécsi gyárostól, mely röviden ezelőtt 400 frtért vevődött, azonnali elutazás miatt 250 frtért eladandó.

Rövid szárnyzongora.

Világhirü külföldi gyárostól, igen keveset használt, azonnal bekövetkezett körülmények miatt igen olcsó áron eladó.

Zongora.

Rövid külföldi szárnyzongora, széles fémfüggappal majdnem egész uj, elutazás miatt igen olcsó áron eladó.

Pianino (álló zongora)

kitünő hanggal és szép külsővel olcsó áron eladó.

Egy külföldi zongora világhirü gyártmány nagyon kitünő kiállitásu, bekövetkezett körülmények miatt nagyon olcsón eladó, hol? megtudhatni e lap kiadóhivatalában. 39 6—6

A

„MERCUR“

kiadóhivatalának bank és váltóüzlete

Dorottya-utcza 14. sz. **BUDAPEST.** Dorottya-utcza 14. sz.

ajánl

IGÉRVÉNYEKET

magyar sorsjegyekre 2 1/2 frt és bélyegdij. | 1864. államsorsjegyekre 4 frt és bélyegdij.

Előlegeket

mindennemü **értékpapirokra,** minden nagyságban s a legjutányosabb kamatok mellett.

A „Mercur“ hiteles sorsolási tudósító

magyar-német szövegben, havonkint 3—4-szer jelenik meg. Előfizetési feltételek: Bérmentesen házhoz küldve vagy pósta utján egy egész évre 2 frt.

A „Mercur“ kiadóhivatala.

—2 ***Budapest, Dorottya-utcza 14. sz.***

Az

iszákosságot

kigyógyitom, még pedig azonnal, az illetőnek akár tudtával, akár tudta nélkül, ugy hogy az iszákosságot utálni fogja. Vannak köszönő és elismerő irataim. Csak hozzám kell fordulni.

Konetzky T.,

gyógyszerárus Grünbergben, Szileziában.

Nehézkórt

(nyavalyát) levél utján gyógyit dr. **Killisch** specializista orvos **Neustadtban.** Drezda (Szászország)

Már 8000-nél több beteget sikerrel gyógyitott. 42 56—9

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztositása mellett mindennemü

TITKOS betegségeket

1) az ***önfertőzésnek*** minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolyást, különösen a

tehetetlenségèt

(elgyengült férfierőt):

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteket is), **a nemzőrészek bujakóros fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban** és elesufitásaiban;

3) **hugycsőszükületeket;**

4) friss és idült nyákfolyásokat **nőknél,** az ugynevezett **fehérfolyást,** és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT; 33 3

5) **bőrkiütéseket;**

6) a **hugyhólyag betegségeit** és mindennemü **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és estve 7 órától 8-ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2-ik szám a kigyó- és városház-utcza sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet. bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

Egyes füzet ára 20 kr!

AIGNER LAJOS kiadványai.

Budapest,

IV. ker., váczi-utcza 18. Nemzeti szálloda.

Egyes füzet ára 20 kr!

„MAGYAR KÖNYVESHÁZ.“

Első folyam. 1. Obernyik: Beszélyek 20 kr. — Tolnai: A somvári Fényes Adám ur 20 kr. — 3. Sacher-Masoch: Holdas éj 20 kr. — 4—5 Ányos Pál költeményei 40 kr. — 6. Aristophanes: A békák 20 kr. — 7. Erckmann-Chatrian: Franczia életképek 20 kr. — 8. Turgenjev: A fatalista 20 kr. — 9—10. Szerelmi népdalok. 40 kr.

Második folyam. 11. Czakó: Leona. 20 kr. — 12. Rényi: Petrarca. 20 kr. — 13. 14. Tréfás népdalok, csufolódó versikék, stb. 40 kr. — 15. 16. 17. Castelár: Lord Byron élete 60 kr. — 18. 19. Gaskellné: Mély titok. 40 kr. — 20. Struensee: A Wallisból 20 kr.

Harmadik folyam, 21. 22. 23. Virághalmi; Egy eserepár naplója. 60 kr. — 24. 25. P. Szathmáry Károly: Képek a középkorból 40 kr. — 26. Pontmartin: D'Aurebonne marquisné. 20 kr. — 27. Phaedrus: Aesopi mesék 20 kr. — 28. Collins: Két beszély 20 kr. — 29. 30. Cseszneji népdalok; 40 kr.

Negyedik folyam, 31. Tennyson: Enid. Király-idyll 20 kr. — 32. 33. Szana: A két Kisfaludy 40 kr. — 34. Turgenjev: Az óra. Egy aggastyán elbeszélése 20 kr. — 35. Várady Antal: A szív örvényei 20 kr. A folytatás sajtó alatt van.

Tiz füzetből álló folyam ára 2 frt, diszkötésben 2 frt 60 kr.

Egyes füzet ára 20 kr. A bekötési tábla külön 40 kr. —6

Az eddigi folyamokra még folyvást lehet előfizetni. Az előre fizetők (akár egész folyamra akár egyes füzetekre) a füzeteket bérmentve veszik kézhez.

A

SCHLESINGER és WOHLAUER-féle

könyvnyomda,

Budapest, rostélyutcza, Károlykaszárnya 8-ik sz.

a legjobban szerkezett gyorssajtókkal, valamint a legujabb és legszebb betünemekkel ellátva, ajánlja magát a tisztelt közönségnek,

mindennemü nyomtatványok

legpontosb és legjutányosb elkészitésére.

Vidéki megrendelések ép oly szép mint helyes kivitel biztositása mellett gyorsan eszközöltetnek.

Alapos gyógyitás jod és higany szerek nélkül.

Titkos betegségeket

bármily nemüeket, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycsőszükületeket,** friss és idült **nyákfolyást,** nőknél az ugynevezett **fehérfolyást, a bujakóros fekélyeit** és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elesufitásaiban, az önfertőzés minden következményeit, mint ondófolyás, éjjeli magömléseket, sőt a **végképi tehetetlenséget** is, **katonai és polgári** főkórházban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán és évek hosszu során át sok ezer esetben kipróbált egyszerü módszerrel, kiválóan tartós siker biztositása mellett, jod és higany nélkül bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujonnan keletkezetteket 48 óra alatt)

WEISS J.

gyak. **orvos, sebész** és **szülész,** az itteni cs. k. katonai **főkórházban** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes és tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa.

Rendelő intézet: Budapest, belváros, uri-utcza 6. sz. bemenet a lépcsőn.

Naponkint délelőtt 7—10-ig, d. u. 1—4-ig, este 7—8-ig.

1 150—30 **Városzoba minden egyes beteg részére elkülönitve.**

Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszoltatik, és a gyógyszerek megküldetnek. Ugyanott kapható a hires mü: **„Az elgyengült férfierő“,** ennek sokfélenemü okai és alapos gyógyitása. Ara 2 frt. 50 kr.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Rostélyutcza, (Károlykaszárnya) 8. sz.